FINNISH NEWSPAPER IN CANADA AND THE BEST ADVERTISING MEDIUM. SUOMALAINEN SANOMALEHTI CANADASSA JA PARAS ILMOITUSVÄLINE

CANADAN UUTISET

SOVINNOLLISUUS YHTEISISSÄ, VAPAUS YKSITYISISSÄ JA HYVÄNTAHTOISUUS KAIKISSA ASIOISSA.

NUMERO 18 — Torstaina Huhtik. 29 p. 1920 — PORT ARTHUR, CANADA — Thursday, April 29th, 1920 — VI Vuosik.—Vol. VI.

KAUPPASUHTEIDEN ALKAMINEN VENÄJÄN KANSSA

Neuvostohallituksen edustaja allekirjoittanut sopimuksen kauppasuhteiden järjestämisestä.

Kööpenhamina. — Venäläisen osuustoiminnallisen valtuuskunnan puheenjohtaja, neuvostohallituksen kauppaministeri Krassin, yhdessä kansainvälisten kauppa- ja teollisuusjärjestöjen edustajien kanssa allekirjoitti viime perjantaina sopimuksen kaupankäynnin alkamisesta Venäjän ja muun maailman välillä. Tärkein kohta sopimuksessa on se, jossa määrätään perustettavaksi kansainvälinen kauppatoimisto Venäjän kaupan järjestämiseksi.

Toimiston päämaja tulee olemaan Kööpenhaminassa ja tulee sillä olemaan haaraosastoja melkein kaikissa muissa maissa. Ensimäiset ja tärkeimmät niistä tulevat olemaan Yhdysvalloissa. Sopimuksessa määrätään lisäksi, että toukokuun lopulla pidetään Kööpenhaminassa kansainvälinen konferenssi, johon kutsutaan edustajia kaikista maista, jotka haluavat ryhtyä kauppasuhteisiin Venäjän kanssa.

Sir Auckland Geddes Irlannin kysymyksestä.

Englannin uusi lähettiläs Yhdysvaltoihin Sir Auckland Geddes on sitä mieltä, että Irlannin tulisi sallia itse taistella omat poliittiset erimielisyytensä ilman ulkopuolisten niihin sekaantumista. Muistuttaen että riidan rakentamiseen tarvitaan kaksi puolta ja että nykyinen englantilainen miespolvi on jyrkästi kieltäytynyt riitelemästä irlantilaisten kanssa, selittää Sir Geddes että Englannin itsehallintolaki astuu voimaan, on jokaisen Englannin alamaisen velvollisuus, joka ei vain asu itsessään Irlannissa, pysyä syrjässä ja antaa Irlannissa asuvien selvittää omat juttunsa.

"Uskallan vielä lisätä," jatkoi hän, "että tulee olemaan hyödyllistä jos ne monet kaikkialla maailmassa, jotka eivät ole Englannin alamaisia, mutta jotka ovat muiden kiintyneet Irlantiin, niinikään pysyvät syrjässä."

72 vuotias saa uusia hampaita.

Vuosi takaperin meni eräs W. C. Jersey Laportessa, Ind., paikallisen hammaslääkärin luokse ja vedätti kaikki hampaat pois. Nyt äskettäin alkoi yhden hampaan tilaa pakottaa ja hammaslääkäri totesi tarkastuksen jälkeen uuden hampaan olevan juuri puhkeamaisillaan. Mr. Jeffery on 72 vuoden ikäinen ja uusi tulokas on oikeanpuoleisen alaleuan syömähammas.

Brittiläisvastaisia salahankkeita.

Lontooseen on saapunut tietoja, että New Yorkissa ja muualla Yhdysvalloissa on tekeillä salaliittoja, joiden tarkotus on saada aikaan ensi kesäkuun aikana valtavia kapinahankkeita Egyptissä, Intiassa, Irlannissa ja Canadassa samalla aikaa. Yhdysvaltain viranomaisilla ei ainakaan vielä ole mitään tietoja mainituista salaliittohankkeista.

Lakot Englanissa.

Englannin työministeri J. McNamara, ilmoitti äsken, että viime vuoden ajalla oli Englannissa ollut 1,413 lakkoa ja työsulkua. Ne olivat koskeneet yhteensä 2,580,000 henkeä ja 34,340,000 yksilötyöpäivää oli menetetty lakkojen vuoksi, selitti ministeri.

Lakkolaiset takaisin uusina työläisinä.

Rautatietyöl. jotka ottivat osaa "laittomaan" lakkoon, eivät tule saamaan entisiä työpaikkojaan takaisin vanhemmuus oikeuksineen. Työhön palaavat lakkolaiset tullaan ottamaan uusina työläisinä.

Suomalainen juoksija kunnostautunut.

Bostonin marathon-juoksukilpailut pantiin toimeen t. k. 19 p:nä. Juostava oli Ashlandista Bostoniin, mikä väli on 24,6 mailia mäkistä tietä. Juoksuun osaaottajia oli kaikkiaan 74.

Tämä oli Bostonin 24:s joka vuosi uusittuva marathon-juoksu. Tänä vuonna sillä oli kuitenkin suurempi merkitys, sillä tulosten perusteella luultavasti tullaan valitsemaan Amerikan edustajat ensi kesänä Antverpenissä pidettäviin Olympialaiskisoihin.

Ensimäisenä perillä oli Charles A. (Chick) Meller, Logan Square Athletic Club, Chicago, toinen maamiehemme Carl A. W. Linder, Hurja A. C., Quincy, Mass.

Ainakin 20,000 henkeä oli keräntynyt juoksua katsomaan. — N. Y. U.

Mexicon kapinaliike.

Mexicosta saapuneet tiedot osoittavat, että Sonoran valtion johtama vallankumousliike on voittamassa lisää alaa. Yksityisistä lähteistä saaduissa tiedoissa kerrotaan, että kaksi muuta valtiota, Hidalgo ja Tlaxacala, olivat yhtyneet kumousliikkeeseen, lainlaatijakuntiensa tehdessä tällaisen päätöksen. Molempien valtioiden sotilasvoimien sanotaan olevan liikettä tukemassa. Toisissa tiedoissa kerrotaan muun ohella, että kenr. Gomez on valloittanut Tuxpanin ja uhkaa Tampicon tärkeää öljykaupunkia.

Laittomien lakkojen ehkäisemiseksi.

Ottawasta ilmoitetaan, että parlamentille tullaan piakkoin esittämään lakiehdotus, jonka mukaan voitaisiin rangaista työntekijäin ja työnantajain välillä tehtyjen sopimusten rikkojia. Tällainen laki on tarkoitettu n. k. laittomien lakkojen ehkäisemiseksi.

Siemenala pienempi kuin ennen.

Arvion mukaan tulee Manitobassa noin 10—15 prosenttia vähemmän maa-alaa kylvöön tänä vuonna kuin tavallisesti. Myöhäinen kevät ja puute maanviljelystyöläisistä on syynä kylvöalan pienenemiseen.

Hudson Bay rautatie.

Ottawa. — Sir George Foster ilmoitti viime torstaina, että valmiiksi saatu osa Hudson Bay rautatiestä tullaan laittamaan kuntoon tämän kesän aikana ja että suunniteltu rautatie tullaan laittamaan valmiiksi niin pian kuin se on mahdollista. Hallitus ei ole koskaan luopunut suunnitelmastaan tämän rautatien rakentamisen suhteen, vaikka se oli pakoitettu vuonna 1918 keskeyttämään työn, lausui hän, ja hallitus tulee rakennuttamaan lopun aijotusta rautatiestä niin pian kuin se käy mahdolliseksi. Valtuuskuntaan, joka oli hallituksen puheilla esittämässä rautatien tarpeellisuutta, kuului useita parlamentin jäseniä, senaattoreja ja kauppaklubien edustajia lännestä.

British Columbian kaivosmiehet vaativat palkanylennystä.

Nelson, B. C. — One Big Union sihteeri Roberts on esittänyt kaivantojen omistajille vaatimuksen kaivantomiesten palkkojen korottamisesta yhdellä dollarilla päivältä toukokuun ensimäisestä päivästä ruveten. Slocanin kaivantojen omistajat ovat päättäneet kieltäytyä myöntämästä vaadittua palkankorotusta, vaikka kielto merkitsisi kaivantojen sulkemista. Nykyinen päiväpalkka on $5.50 kaivosmiehille ja $5.00 lapiomiehille. Useissa kaivoksissa maksetaan kaikille 50 senttiä enemmän päivässä.

Amerikalainen amiraali tehnyt itsemurhan.

Atlannin laivaston komentajan amiraali H. H. Wilsonin esikunnan päällikkö vara-amiraali Charles C. Brittain teki itsemurhan ampumalla itsensä viime torstaina.

Rahallista korvausta ehdotetaan Yhdysvaltain sotilaille.

Yhdysvaltain edustajahuoneen republikanien johtajat tulevat esittämään lakiehdotuksen sotilasten avustamisesta edustajahuoneelle toukokuun 1 päivän seudulla. Paitsi rahallista korvausta, käsittää ehdotus tarjouksen maiden hankinnasta, kotien rakentamisesta ja ammatillisen opetuksen antamisesta. Mitä rahalliseen korvaukseen tulee, on kaksi suunnitelmaa esitetty. Toisen mukaan maksettaisiin yksi dollari jokaiselta palveluspäivältä ja toisen mukaan $1.25 päivältä ilman että kahdelta ensimäiseltä palveluskuukaudelta maksettaisiin mitään korvausta.

Suunnitelma on alottaa korvausten maksaminen tammikuun 1 p:nä, 1921. Maksut suoritettaisiin vuosineljänneksittäin. Tarvittavien varojen nostamisen suhteen ei vielä ole päästy sopimukseen, toisten vaatiessa välitöntä verotusta ja toisten ollessa sitä mieltä, että varat olisi hankittava bondien myynnillä.

Puolan raja suljettu.

Varsovasta tulleen sähkösanoman mukaan on Puolan hallitus eristänyt Puolan kokonaan muun maailman yhteydestä kymmeneksi päiväksi, jolla ajalla vaihdetaan kaikki Itävallan rahat Puolan rahaan ja lähetetään se takaisin Itävaltaan. Välttääkseen keinottelua Itävallan kruunulla, on hallitus määrännyt kaiken matkustajaliikenteen lakkautettavaksi toisista maista.

Palkanlisäystä paperityöläisille.

Yhdentoista suurimman sanomalehtipaperitehtaan edustajat Yhdysvalloissa ja Canadassa päättivät New Yorkissa union virkailijain kanssa pitämässä neuvottelussa suostua yleiseen 20 prosentin palkanylennykseen uudistaessaan työsopimuksen seuraavalle vuodelle.

Vääränrahantekijäin työpaja löydetty.

Yhdysvaltain hallituksen etsivän osaston asioitsija Frank Sommer yhdessä salapoliisien kanssa takavarikoi viime torstaina Duluthissa, Minn., täydellisen vääränrahantehtaan, joka olisi kyennyt valmistamaan federalisen reservipankin vääriä seteleitä koko pohjoislännelle. Rahapaja löydettiin talosta No. 222 eteläisellä 55:llä avenuella West Duluthissa. Arkullinen rahanpainamisvehkeitä kaapattiin ja kaksi miestä, Joseph S. Schab, ikä 40 vuotta, ja John Korba, ikä 30 vuotta, vangittiin. Huoneesta löydettiin vääriä 20 dollarin seteleitä. Takavarikoitujen vehkeiden joukossa on painomusteita, väriaineita, pieni painokone, suuri valokuvauskone y. m. rahanpainamiseen tarvittavia välineitä.

Maanviljelijät Yhdysvalloissa suunnittelevat vehnäviljelyksen vähentämistä.

Yhdysvaltain maanviljelysdepartementista on julkaistu kehotus, että maanviljelijät kylväisivät tänä keväänä enemmän vehnää kuin on ollut aikomuksenaan. Departementin tietoon on tullut, että maanviljelijät suunnittelivat vehnäviljelyksen vähentämistä ja tämä sai sen antamaan tällaisen kehotuksen. Talvivehnästä, selittää departementti, on huonolainen sato odotettavissa, joten kevätvehnää tulisi kylvää tavallista enemmän, jotta vehnän kysyntä, joka edelleen on hyvin suuri kautta maailman, saataisiin tyydytetyksi.

Englanti kuivaksi kymmenen vuoden sisällä.

Amerikalainen raittiuspuhuja W. E. Johnson, joka saapui New Yorkiin viime torstaina matkaltaan Europasta, ennustaa että Suur-Britaniassa tulee kieltolaki voimaan kymmenen vuoden sisällä ja että toiset Europan maat tulevat jo ennen sitä seuraamaan Yhdysvaltain esimerkkiä.

SAN REMON RAUHANKONFERENSSI

Turkki jää Konstantinopeliin, mutta menettää Dardanellit.

San Remossa, Italiassa, pitämässään kokouksessa on liittoutuneiden valtojen korkein neuvosto päättänyt tehdä Dardanellit avoimeksi kaikille kansoille. Vesitie tulee olemaan kahden kansainvälisen kommissionin valvonnan alainen. Toinen kommissioneista järjestää liikenteen, asettaa maksut salmen käyttämisestä ja valvoo asioita samoin kuin Suezin kanavan kommissioni. Toinen on sotilaskommissioni, jolla tulee olemaan käytettävänään sotilasjoukkoja, joista toiset sijoitetaan Gallipolin niemimaalle ja toiset salmen itäiselle rannalle. Kosko Yhdysvallat eivät ole lupautuneet ottamaan osaltaan vastuunalaisuutta Turkin kysymyksen ratkaisuun, ei korkein neuvosto katsonut voivansa myöntyä Yhdysvaltain hallituksen ehdotukseen, että Konstantinopeli otettaisiin kokonaan pois Turkilta. Sen sijaan sijoitetaan Konstantinopeliin liittoutuneiden valtain sotaväkeä vartioimaan, että turkkilaiset eivät vastaisuudessa voi häiritä Europan rauhaa. Armeniasta päätettiin tehdä itsenäinen valtio kansojenliiton valvonnan alaisena ja luultavasti jokun puolueettoman vallan toimiessa sen holhoojana.

Rauhanehdoissa, jotka esietään Turkin valtuutetuille Lontoossa toukok. 10 p., pakotetaan Turkin hallitus sitoutumaan, että se tulee antamaan arvon ja kunnioituksen eri uskonnoille. Konstantinopelissa tulee olemaan kansojenliiton edustajia, joille vähemmistöväestöjen edustajat voivat esittää valituksen, jos siihen olisi syytä.

Korkein neuvosto on valmis panemaan voimaan Turkin sopimuksen sotilaallisen voiman avulla, jos sitä tarvittaisiin. 200,000 liittoutuneiden valtain sotilasta on tätä nykyä Turkin valtakunnan rajojen sisäpuolella ja voidaan näitä joukkoja lisätä jos Turkin vastarinta kehittyisi uhkaavammaksi.

Mikäli ilmoitetaan, ovat Englannin pääministeri Lloyd George ja Ranskan pääministeri Millerand päässeet sopimukseen liittoutuneiden valtojen suhtautumisesta Saksaan ja toimenpiteistä, joihin liittoutuneiden valtain on ryhdyttävä rauhansopimuksen ehtojen voimaan panemiseksi.

Italia ei hyväksy Turkille annettavia rauhanehtoja.

Italian pääministeri Nitti moitti ankarasti Turkille esitettäviä rauhanehtoja eräässä haastattelussa, jossa hän m. m. lausui: "Vähä-aasiassa tulee sota jatkumaan ja Italia ei tule lähettämään sinne ainoatakaan sotilasta eikä maksamaan hitustakaan sotakustannuksista. Turkkilaisilta on riistetty heidän pyhä kaupunkinsa Adrianopeli ja heidän pääkaupunkinsa on asetettu ulkovaltain kontrollin alle. Turkkilaisilta on lisäksi riistetty kaikki satamakaupunkinsa ja suurin osa maa-alueestaan. Ja viisi turkkilaista valtuutettua, jotka liittoutuneet vallat valitsevat, tulevat allekirjoittamaan rauhansopimuksen, jota ei Turkin kansa eikä Turkin parlamentti tule hyväksymään."

Ruotsia ja Norjaa pyydetty Armenian auttajiksi.

Liittoutuneiden korkein neuvosto on luopunut suunnitelmasta antaa Armenian holhousvaltuus kansojen liitolle, koska liiton toimeenpaneva neuvosto oli sitä vastustanut ja tulee se esittämään Norjalle ja Ruotsille pyynnön, että nämä puolueettomat maat kävisivät avustamaan Armenian kansaa itsenäisen valtion muodostamisessa. Kansainvälinen laina tultaisiin hankkimaan suunnitelman rahoittamiseksi.

— Persiassa on jokaisessa tallissa sika. Siellä uskotaan että sian läsnäolo pitää hevosen hyvässä terveydessä.

Sanoo lainlaatijain olleen juovuksissa.

New Yorkin valtion senaattori George F. Thompson lausui äsken senaatin istunnossa, että eräs Mark Daly niminen mies oli varannut suuret määrät väkijuomia New Yorkin lainlaatijoille siksi yöksi, jolloin he väittelivät sosialistijäsenten eroittamisesta ja jossa he lopullisesti äänestivät heidän eroittamisekseen. Senaattori sanoi muutamain edustajain sanottuna yönä olleen niin juovuksissa että heidät piti kantaa pois istuntosalista.

Lainlaatijakunta väittää, että syytös on perätön ja on päättänyt yksimielisellä äänestyksellä kieltää Thompsonilta oikeuden esiintyä alahuoneen lattialla 1920 istuntokauden aikana. Thompson on kieltolakilaisten johtaja New Yorkin lainlaatijakunnan yläluonneessa.

Tri Kapp Ruotsissa.

Tri Wolfang Kapp, Saksan äskeisen huono-onnisen kapinaliikkeen johtaja, joka pakeni Saksasta Ruotsiin lentokoneella, on pyytänyt Ruotsin hallitukselta lupaa saada viipyä maassa politillisena pakolaisena. Hän haluaisi asettua asumaan johonkin pieneen maaseutupaikkaan harjoittaakseen tieteellisiä tutkimuksia ja lupaa pysyä täydellisesti erossa kaikesta politillisesta toiminnasta.

Surullinen onnettomuus

tapahtui Länsi - Ishpemingissä, Mich., t. k. 17 p., jolloin Jacob Harvalan 10 v. ikäinen poika Yrjö William sai tapaturmaisen kuoleman pallon pelauksessa 14 vuoden ikäisen veljensä Alfred Harvalan kädestä vahingossa irtipäässeestä pallokartusta eli pallokepistä, joka sattui taaempana seisovaa nuorempaa veljeä suoraan rintaan, aiheuttaen kuoleman muutamassa minuutissa. Harvalan perheen jäsenet olivat menneet Antti Täniiniemen farmille saunaan ja siellä saunaa odottaessa olivat pojat pelanneet pallolla pihalla, jossa onnettomuus tapahtui.

Vanhempi veli Alfred Harvala, jolta pallokeppi pääsi kädestä irti, on täydellisesti murtuneena vuoteen omana sairaana ja antaa hänen tilansa aihetta huolestuneisuuteen. Perheen äiti on erikoisempaa suojelusta vaativassa tilassa, joten senkin puolesta oli tapahtuma kovin järkyttävä.—P:ti.

Trotski ehdottanut seisovan armeijan poistamista.

Venäjän kommunistipuolueen kongressissa, joka vastikään lopetti istuntonsa, piti sotaministeri Leon Trotski puheen, jossa hän ehdotti seisovan armeijan poistamista ja yleisen sotilasharjoitusjärjestelmän käytäntöönottamista. Sotilasharjoitus tapahtuisi maanviljelys- ja teollisuusunioiden muodostamien miliisijärjestöjen kautta.

Entisiä indaanimaita sotilaille.

Entinen Poormanin indianialue Saskatchewanssa, noin 100 mailia Saskatoonista, on avattu palanneitten sotilaitten asutukselle. Alue käsittää noin 8,000 eekkeriä.

Ensimäinen Minnesotassa syntynyt valkoinen asukas kuollut.

Little Fallsissa, Minn., kuoli viime viikolla 86 vuoden ikäisenä Lyman Warren Ayer niminen kaupungin asukas, jonka sanotaan olleen ensimäisen Minnesotassa syntyneen valkoihosen lapsen. Ayer oli syntynyt Pine kauntissa, Pogegaman lähetysasemalla. Isänsä oli indiaanien keskuudessa toiminut lähetyssaarnaaja.

Kymmeneksi vuodeksi vankilaan.

Peterboro, Ont. — Joseph Micolucci niminen mies tuomittiin täällä viime torstaina kymmeneksi vuodeksi rangaistusvankilaan kolmentoista vuotiaan tytön viettelemisestä. Tuomittu on 32 vuoden ikäinen.

Englannin työväenpuolueen lähetystö matkustanut Venäjälle.

Valtuuskunta, johon kuuluu neljä työväenpuolueen edustajaa ja kolme Trades Union kongressin edustajaa on matkustanut Venäjälle tutkiakseen olosuhteita siellä. Valtuuskunta lähti matkalle Lontoosta viime lauantaina. Ulkoasiain virasto myönsi valtuuskunnan jäsenille passit, saatuaan tietää liittolaismaiden neuvostolta San Remossa, että neuvosto hyväksyy aijotun matkan. Ammattiunioiden edustajat tulevat tutkimaan työoloja ja elinsuhteita Venäjällä samalla kun valtuuskunnan poliittiset edustajat tutkivat Venäjän taloudellisia ja kaupallisia oloja.

Maailman viljavarastot.

Ottaa vähintäin kaksi hyvää viljasatoa ennenkuin maailman viljavarastot palaavat normaaliin, lausui tri J. W. Robertson Ottawassa viime viikolla pitämässään puheessa. Tuotannon lisääminen Canadassa ei alenna hintoja, hän lausui, sillä hinnat riippuvat maailman markkinoista ja kysyntä tulee pysymään vuosikausia tavallista suurempana.

Ranska vastustaa sotajoukkojen poistamista Saksasta.

Suur Britania ja Italia ovat ehdottaneet San Remon konferenssissa, että liittoutuneet vallat poistaisivat joukkonsa Reinin maakunnasta, jos Saksa panisi heti täytäntöön kaikki Versaillesin rauhansopimuksen ehdot. Ranskan pääministeri Millerand ei kuitenkaan ole suostunut tähän ehdotukseen.

Aito amerikalaista "kohteliaisuutta."

New York. — Quebecin arkkipiispa kardinali Begin lähti matkalle Roomaan Faber linjan matkustajahöyrylaivalla Patria, joka purjehti New Yorkin satamasta viime torstaina. Kardinali Begin on 81 vuoden ikäinen. Kun kardinali oli kävelemässä laiturilla, pysäytti hänet eräs yksityinen salapoliisi, joka sysäsi kardinaalin rajusti takaisin ja kysyi: "Mihin sinä aijot mennä." Eräs sanomalehtimiehistä selitti kuka kardinaali oli, johon salapoliisi vastasi: "Mitä helvettiä sillä on väliä? Pysyköön hän paikoillaan." Kardinaalin seurueessa oli muiden muassa arkkipiispa O. E. Mathieu Reginasta.

Canadan kauppa lisääntynyt.

Viime maaliskuun 31 p. päättyneen tilivuoden ajalla oli Canadaan tuotujen ja Canadassa ulosvietyjen kauppatavarain yhteinen arvo $165,980,266 suurempi kuin edellisen vuoden ajalla. Vienti- ja tuonti-tavarain yhteinen arvo oli päättyneen tilivuoden ajalla 2,351,174,886 dollaria verrattuna 2,185,194,620 dollariin maalisk. 31 p. 1919 päättyneen tilivuoden ajalla.

Pyörremyrskyssä surmansa saaneiden luku 233.

233 ihmistä ilmoitetaan saaneen surmansa t. k. 20 p:nä raivonneessa hirmumyrskyssä Missisippin ja Alabaman valtioissa. Viisi sataa perhettä joutui kodittomaksi ja myrskyn aiheuttama häviö karjalle ja muulle omaisuudelle arvioidaan kahdeksi miljoonaksi dollariksi.

Saksalaisten tuotteiden myyntiä koskeva ehdotus.

Ottawa. — Senaatti hyväksyi äsken toisessa lukemisessa senaattori Stauntonin ehdotuksen, joka määrää että kaikkien kauppiaitten, jotka myyvät saksalaisia ja itävaltalaisia tavaroita, tulee sakko- ja vankeusrangaistuksen uhallä ilmoittaa siitä liikepaikoissaan ja ilmoituksissaan. Jos ehdotus hyväksytään senaatissa kolmannessa lukemisessa tulee se alahuoneen käsiteltäväksi. Hallitus ei nähtävästi tule kannattamaan ehdotusta, joten sen häviölle joutumista alahuoneessa voi pitää varmana.

KORJAUS ESITETTY VAALILAKIEHDOTUKSEEN

Ulkomailla syntyneiden Canadan kansalaisten vaimot ja lapset saavat äänioikeuden automaattisesti.

Ottawa. — Hallitus on ilmoittanut tulevansa esittämään korjauksen siihen kohtaan ehdotusta vaalilaiksi, joka koskee ulkomailla syntyneiden äänioikeutta. Kun vaalilakiehdotus oli valmis komitean käsiteltäväksi, tehtiin sitä vastaan muistutuksia, että uusi ehdotus ei myöntäisi äänioikeutta naisille, jotka ovat tulleet Canadan kansalaisiksi avioliiton kautta, vaikka he ovat asuneet Canadassa jo kauan ennen sotaa ja useat heistä ovat niiden miesten äitejä, jotka taistelivat sodassa Canadan puollustukseksi.

Hallituksen esittämä korjaus tulee myöntämään ulkomailla syntyneiden ja Canadan kansalaisoikeuden saaneiden brittiläisten kansalaisten vaimoille ja lapsille äänioikeuden, sillä he tulevat tämän asetuksen mukaan automaattisesti brittiläisiksi kansalaisiksi, ilman että heidän tarvitsee hakea kansalaispaperia. Sellaisena kuin se ensin esitettiin, ei vaalilakiehdotus myöntänyt äänioikeutta ulkomailla syntyneiden canadalaisten vaimoille tai lapsille. Korjattuna myöntää se heille äänioikeuden ja täydelliset kansalaisoikeudet.

I. W. W. liiton lehdeltä kielletty pääsy Canadaan.

Butten postimestari on ilmoittanut, että hän kieltäytyisi ottamasta vastaan Butten Daily Bulletinia levittämistä varten Canadassa. Postimestari lausui, että mainittu lehti, joka on Butten I. W. W. liiton paikallisjärjestön virallinen äänenkannattaja, kuuluu kirjallisuuden joukkoon, jonka levittäminen Canadaan on kielletty.

Rautateitten rahdin käsittelijät ja kirjurit eivät lakkoudu.

Lakkokuume rautatietyöläisten keskuudessa on laskemaan päin, osoituksena tästä ollen se, että Chicagon piirin rahdinkäsittelijät ja kirjurit ovat päättäneet odottaa, kunnes Washingtonissa koolla oleva rautateitten työlautakunta on tehnyt päätöksen vaatimusten johdosta.

Suomen työväen urheiluliitto ei ota osaa olympialaisiin.

Suomen Työväen Urheiluliitto on kieltäytynyt valitsemasta edustajiaan Antverpenissä ensi kesänä vietettäviin olympialaisiin kisoihin, koska Saksaa ja toisia keskusvaltoja ei ole pyydetty ottamaan osaa mainittuun kansainväliseen urheilutilaisuuteen. Liitto on kirjoittanut eri maiden työläisten urheilujärjestöille ehdottaen, että koko maailman työläisten urheilujärjestöt panisivat ensi kesänä toimeen omat olympialaisensa.

Saksa pyytänyt rauhansopimuksen ehtojen muuttamista.

Saksa on pyytänyt rauhansopimuksen sotilaallisten ehtojen muuttamista voidakseen ylläpitää suuremman sotilaallisen voiman kuin sopimus myöntää. Pyyntö on lähetetty Saksan ulkomaavirastolle esitetyssä nootissa, jossa vaaditaan että se on esitettävä San Renossa olevalle liittoutuneiden neuvostolle. Nootissa lausutaan, että Saksa tarvitsee 200,000 miehen suuruisen armeijan järjestyksen ylläpitoon.

Batumista vapaakaupunki.

Liittoutuneiden valtojen korkein neuvosto on päättänyt lisätä Turkin sopimukseen pykälän, jossa säädetään että Mustanmeren rannalla sijaitsevasta Batumin tärkeästä öljykaupungista on tehtävä vapaakaupunki Azerbaijanin, Georgian ja Armenian tasavalloille.

VIHKI-SORMUKSIA
AVIOLIITTOLUPAKIRJOJA ja KELLOJEN KORJAUSTA

Tekee vanha, luotettu
A. H. BEATH'IN
Kello- ja Jalokiviliike,
Sudbury :: Ontario.

MRS M. NIELSEN'IN
MATKUSTAJAKOTI
11 Moore Street, New York
muutettu nyt
27 COOPER SQUARE, NEW YORK, N. Y.

Kaikki sekä ilma että katuvaunut kulkevat oven editse.

G. A. LOCKERBY
— Myy —
Työ- ja ajelurattaita, katereita, rekiä, rekipeittoja, Ajovälineitä y.m.
Puhelin 250.
74 Larch St. Sudbury, Ont.

Suomalainen
Sekatavarakauppa
Thomas Franssi.
Copper Cliff, Ont.
Puhelin 32 L. Box L.
Licence No. 8-10870.

W.D.B. Turville, L.L.B.
Lakimies, Asianajaja & Julkinen Notario.
Konttoori **Imperial Bank Building,**
PORT ARTHUR, ONT.
Liikettä tehdään Englannin ja Suomen kielillä.

VESIROTAN NAHKOJA

Pyydyskausi on nyt alkanut. Siitä puhuu jokainen. Me ostamme nyt vesirotan nahkoja ja maksamme teille korkeimmat markkinahinnat koon ja lajin mukaan. Me osaamme lajitella ne oikein.

Star Clothing Co.
Victoria Ave. 309.
Montreal Pankin vieressä.
Dominion Pankk. vastapäätä.
Puhelin S. 1787 tai S. 1426 tai N. 1615.
J. M. Isohaaro, liikkeenhoit.

F. J. WILSON
Rohdos- ja Paperikauppa.
Copper Cliff & Creighton Mine, Ontario.
Me valmistamme lääkkeitä myös lääkärien reseptien mukaan.

Tri H. HOLM
ottaa vastaan sairaita ja tekee kaikenlaisia leikkauksia.
ISHPEMINGIN SUOMAL. SAIRAALASSA.

TAITAVA ELÄITEN LÄÄKÄRI, eli koti-eläinten tavallisten fautien tuntomerkit, syyt, oikea parantaminen ja lääkitys. Kirjoittanut eläinlääkäri P. M. Billman. Kirja on nidottu pehmeisiin kansiin ja sisältää 96 sivua. Hinta postimaksuineen 40 senttiä. Olemme myyneet näitä kirjoja ihmeteltävän paljon tämän kevään aikana. Saatavana tämän lehden konttoorista.

— Edullista on teille sijoittaa rahanne käytännöllisesti.—Ilmoitukset Canadan Uutisissa auttavat teitä siihen.

SUOMEN UUTISIA

Englantilaisten sotavankien paluu. — Heihin yhtynyt 36 suomalaista Muurmanin legionalaista.

Maarianpäivänä iltapäivällä matkusti Helsingin kautta Hankoon ja sieltä edelleen Englantiin noin 350 Venäjältä tuotua englantilaista sotavankia. Pauttivangit olivat pääasiallisesti niitä englantilaisia, jotka ovat ottaneet osaa taisteluihin neuvostovaltaa vastaan tai toimineet Venäjällä vallankumouksen puhjetessa sotilasasioissa.

Helsingissä yhtyi englantilaisiin pauttivankeihin 36 suomalaista Muurmanin legionalaista sekä niitä legionalaisia saattavat englantilaiset upseerit ja sotamiehet. Nämä legionalaiset ovat niitä, jotka eivät voineet päästä vapaiksi, jos he jäisivät Suomeen ja joutuisivat suomalaisten viranomaisten huostaan.

Muurmanin legionalaisten mukana matkusti myöskin heidän asioidensa englantilainen järjestäjä everstl Warren. Kerrotaan, että Englannin hallituksen aikomuksena on siirtää suomalaiset Muurmanin legionalaiset Canadaan.

Bolshevikit tekevät lähtöä Itä-Karjalasta.

Mikäli Helsingin Sanomille on ilmoitettu, tekevä bolshevikit saapuneista tiedoista päättäen lähtöä koko Itä-Karjalasta. Nähävästi koettavat he päästä omille mailleen ennen kelirikkoa, joka asiantuntijain sanojen mukaan alkaa Itä-Karjalassa noin parin viikon kuluttua.

Postipakettien vaihto Suomen ja Amerikan Yhdysvaltain välillä.

Suomesta voidaan nyttemmin jälleen lähettää Amerikan Yhdysvaltoihin postipaketteja, eli siis paketteja, joiden paino on enintään 5 kiloa. Kuljettaminen tapahtuu Ruotsin ja Englannin kautta. Paketeista kannettavat maksut ovat: New Yorkiin, Brooklyniin, Hobokeniin ja Jersey Cityyn osoitetuista: 1 kilon paketista 9: 80 mk., 5 kilon 12: 80 mk. ja 5 kilon 15: 80 mk. muihin Yhdysvaltain manteren paikkoihin osoitetuilta vastaavilta painomääriltä 12: 30, 15: 30 ja 18: 40 mk. Yhdysvalloissa kanetaan vastaanottajalta sitä paitsi erityinen 2: 50 frangin lisämaksu kultakin paketilta, mikä lisämaksu lähettäjän on sitouduttava maksamaan siltä varalta, että paketti syystä tai toisesta perillesaamattomana palautettaisiin. Pakettien laajuuden suhteen huomattakoon, etteivät ne mihinkään suuntaan saa olla yli 60 senttimetriä.

Palkkaukset kirjatyöalalla.

Kirjatyöntekijäin liitto on tulevan kesäkuun 1 päiväksi irtisanonut voimassaolevat kalliinajankorotuksen koskevat joukkotyösopimuksen lisäsopimukset vaatien nykyiään voimassa olevia korotuksia nostettavaksi 310 pros. kaikissa palkkausluokissa. Vaatimuksen mukaan tulisivat nykyiset opin suorittaneiden työntekijäin kalliinajankorotukset nousemaan 1:ssä palkkausluokassa 2 mk. 91 penniin tunnilta. Sanomalehti- y. m. joukkotyösopimuksessa korotuksen alaiseksi määrätystä työn nousisivat korotukset työläisten vaatimuksen mukaan vieläkin suuremmiksi. Samallaisen korotusvaatimuksen ja korotuksen irtisanomisen on kirjatyöntekijäin liitto lähettänyt myöskin kirjansitomon-omistajain liitolle.

Neuvosto-Venäjän taloudellinen komissioni matkustanut Suomen läpi.

Länsivaltoihin lähetetty Neuvosto-Venäjän taloudellinen komissioni saapui v. k. 29 p:nä Terijoelle ja lähti sieltä ylimääräisellä junalla Turkuun. Mukana seurasi suomalainen sotilassaattue.

V. k. 30 p:vän illalla klo 9,24 saapui valtuuskunnan juna Turkuun ja jakoi asemalta matkaansa satamaan, jossa lähet., johon kuului 25 henkilöä, bolsheviki Krassin johdolla, astui hl. Oihonnaan joka vei heidät Tukholmaan mistä matka jatkuu Englantiin. Valtuuskuntaa saattoi suomalainen luutnantti Hongiston johtama sotilasvartiosto.

Saksalaisten insinöörien pyrkiminen Suomeen.

Hämeenlinnan kaupungininsinöörinvirkaa on hakenut 8 saksalaista ja 1 suomalainen insinööri. Saksalaisten hakijain runsaus johtuu siitä, että viran avoimena olosta on ilmoitettu myöskin eräissä Saksan lehdissä.

Englantilaisten sanomalehtimiesten vierailu Suomessa.

Suomen Paperiyhdistys aikoo järjestää englantilaisille sanomalehtimiehille Suomessa käynnin kevään kuluessa. Hbladet kertoo, että vieraat — 20—30 sanomalehtimiestä ja sanomalehdenomistajaa — saapunevat toukokuun lopulla. Ensin järjestetään käynti Kotkan seudun paperitehtailla. Sieltä jatkuu matkaa Imatralle ja Savonlinnaan sekä Jyväskylään. Samoin käytänee Kankaan ja Mäntän tehtailla. Vieraat viipynevät Suomessa viikon ajan.

Suomen urheilijat ja Antverpenin kisat.

Suomen Voimistelu- ja Urheiluliiton kokouksessa v. k. 28 p. aiheutti laajan keskustelun kysymys osanotosta Antverpenin olympialaisiin kisoihin ensi kesänä. Jo syksyllä oli ryhdytty alustaviin toimenpiteisiin urheilijoiden valmistamiseksi kisoja varten, mutta lopullinen päätös osanotosta on näihin saakka ollut vielä avoimena ja onpa valmisteluista huolimatta ollut liiton keskuudessa verrattain voimakas mielipide siihen suuntaan, ettei kisoihin tultaisi ottamaan osaa. Asia oli viime aikoina kuitenkin saanut toisen käänteen. Tähän olivat etupäässä vaikuttaneet ne tiedot, joita oli Skandinaviasta saapunut. Sitäpaitsi saatiin kuulla että Suomen olympialainen komitea, jonka tehtäviin kuuluu osanottoa varten tarvittavien varojen kokoaminen ja niinollen Suomesta lähetettävän joukkueen lopullinen määrääminen, oli äskettäin ratkaissut tämän kysymyksen myönteiseen suuntaan, jopa ilmoittanutkin ensimäiset osanottajat nim. muutamia Luistinliiton edustajia (kaunoluistelijoita) kisoihin. Liiton puheenjohtaja, joka kysymystä kokoukselle alusti, piti sitäpaitsi erikoisesti huomattavana seikkana sitä, että urheiluelämämme joutuu kärsimään ellei kisoihin oteta osaa, sillä nykyisellään ei ole mitään toiveita aikaisemmin Tukholmaan suunnitelluista kisoistakaan. Etupäässä näiden seikkojen perusteella hän katsoi että Suomen olisi otettava kisoihin osaa. Sukentuneen keskustelun kuluessa valaistiin kysymystä edelleen eri puolita ja tuotiin myöskin voimakkaasti esille mielipaha senjohdosta, että kisojen järjestäjien taholla on sotkettu politiikkaa rauhallisiin olympialaisiin. Laajan keskustelun päätyttyä päätti liitto ottaa osaa tuleviin olympialaisiin. Samalla päätettiin myös ryhtyä toimenpiteisiin, jotta paluumatkalla kisoista voitaisiin saada liitto-ottelu saksalaisten kanssa.

Salakuljettajat temmeltävät Alatorniolla.

Maalisk. 25 p. vasten yöllä klo 3 tienoissa ampuivat salakuljettajat Alatornion Vojakkalassa rajalla vahtipalveluksessa olleen tullivartija Antti Isometsän. Ampujia oli 4 miestä ja saapuivat he ylimaasta päin hevsoella, aikomuksella kulkea rajan yli. Isometsän kanssa vahdissa ollut tullivartija tunsi ampujat, mutta ei hän voinut yksin heitä pidättää, kun ampujat kiireenkaupalla pakenivat hevosella. Päivemmällä vangittiin murhaan syyllisinä tunnetut salakuljettajat Juho ja Emil Moikkonen kotonaan ja Kalle ja Einari Kokkare pakomatkalla ollessa. Kokkareen veljeksiä vangittaessa täytyi käyttää aseita, jolloin Einari Kokkareelta ammuttiin toisen keuhkon läpi, ja hän nyt Tornion sairaalassa. Juho Mikkonen on myöhemmin laskettu vapaalle jalalle.

Samaa päivää vasten yöllä tapasivat Arpelassa olevat suojeluskunnan vartijat maantiellä salakuljettajien hevosen, jonka yrittivät pysäyttää. Mutta huolimatta useista peräänammutuista laukauksistaan, ajoivat salakuljettajat, jotka tuntuivat olevan vahvasti väkijuomain 'liikuttamana', edelleen. Mutta Pörhölän talon kohdalla sattui heillä kovan ajon ähden luokka katkeamaan ja hevonen, päästyään irralleen, juoksi menojaan. Miehille tuli hätä käteen. Kahvit, joita oli 3 paalua, kätkettiin Pörhölän talon alkohuoneisiin. Täältä ne kuitenkin paikalle ehtineet rajavartijat löysivät ja takavarikoivat. Salakuljettajat olivat tunnettuja vojakkalaisia.

Lääkäripula.

Hakijain puutteessa uudelleen haettavina olleita Kuusamon, Kuolajärven, Muonion ja Enontekiön alueläkärinvirkoja ei päättyneen määräajan kuluessa ole kukaan hakenut.

Toimittaja Eero Erkko

ryhtyi maalisk. 30 p:stä alkaen jälleen toimeensa Helsingin Sanomain vastaavana toimittajana.

Surkea tapaus Hiittisissä.

Maalisk. 30 p. klo 1 aikaan päivällä sattui Hiittisissä surullinen tapaus. Hiittisten poliisikonstaapeli Kronströmin pienet lapset, poika ja tyttö, joista toinen oli 4 ja toinen 6 vuoden ikäinen, olivat kömpineet jäälle, joka vajosi ja lapsukaiset joutuivat hätään. Hädissään riensi lasten äiti auttamaan pienokaisia, mutta joutui itse myöskin veden valtaan. Paikalle saapui Hiittisten postiljooni, joka teki kaikkensa pelastaakseen vedenhätään joutuneet. Äidin hän sai vaivoin pelastetuksi, mutta lapset hukkuivat.

Tilanne Petsamossa.

V. k. 29 p. tulleiden tietojen mukaan on tilanne Petsamossa ennallaan. Suomalaisten pääjoukko ja sen komentaja, majuri Wallenius esikuntineen ovat edelleen Salmijärvellä ja etujoukot Vuorjeman kylässä.

Majuri Walleniukselta saaapuneen sähkösanoman mukaan ovat norjalaiset hälyytystiedot, että suomalaiset olisivat polttaneet ja ryöstäneet joukon Petsamon taloja tuulesta temmattuja. Hänen viimeisten sotilaidensa lähtiessä maalisk. 24 ja 25 päivinä Petsamosta oli siellä täysin rauhallista. Totta on ainoastaan että pari sotilasta joutui Norjan puolelle ja sitäpaitsi pari on karonnut bolshevikien puolelle.

Bolshevikit vetäytyvät Muurmanin radalle.

Yksityistietä Iltalehdelle maaliskuun 30 p. tulleen tiedon mukaan pitäisi Uhtuan maapäivien keskeyttää istuntonsa siihen saakka, kunnes maapäivillä valittava lähetystö on suorittanut tehtävänsä Suomen ja Neuvosto-Venäjän hallitusten luona ja asemaan siten on saatu valaistusta. Bolshevikit ovat ilmoittaneet vetäytyvän Muurmanin radalle.

Bolshevikit tuoneet Suomen rajalle 400 ulkolaista.

V. k. 30 p. klo 2 aikaan päivällä alkoivat bolshevikit jälleen päästää rajan yli Suomen puolelle Venäjällä olleita ulkomaalaisia. Tulijoita oli tällä kertaa kaikkiaan noin 400, englantilaisia, ranskalaisia ja tanskalaisia. Suomalaisia ei joukossa ollut. Vastaanottoa jatkui iltaan saakka.

Ahkera varas.

Turun etsivä poliisi on pidättänyt ammattivaras Fredrik August Massonin, syntynyt 1894 Liedossa, mutta kirjoissa Maarjassa.

Fredrik August Mattsson on erinomaisen ahkera varas. Toimitetuissa kuulusteluissa on hän tunnustanut tehneensä v. k. 14 p:nä murron Paimalan kylässä, v. k. 17 p:nä Jäkärlän köyhäintalossa, 21 p:nä Jäkärlän ratavartijan asuntoon, 24 p:nä Koskennurmelle, 25 p:nä Koskennurmen Ylitaloon, 27 p:nä Liedon pitäjän Rähälän Liukkaalle, 28 p:nä Jäkärlän pysäkille. Sitäpaitsi hän on vielä ehtinyt murtautua Heikaisten taloon Paattisilla sekä 29 p:nä ennättänyt tekemään varkauden Turun työväentalossa.

Mattsson on aikaisemmin useamman kerran tullut rangaistuksi tekemistään varakauksista. Hänet passitettiin lääninvankilaan.

Nousiaisissa hävitetty ensiluokkainen korpirojutehdas.

V. k. 29 p:nä hävitti Nousiaisten poliisi Ketola yhdessä suojeluskuntalaisen Oskari Linnamäen kanssa suurehkon korpirojutehtaan keskellä pitäjää Koljolan kylässä Pohjolan talon saunassa. Tehtaassa oli ensiluokkaiset keittovehkeet sekä 100 litraa mäskiä, joka kaadettiin maahan. Keittovehkeet ja muut astiat tuhottiin. Talon isäntä haastetaan ensi kevätkäräjiin vastaamaan tämän ammatin harjoittamisesta sekä muistakin pikku kolttosista, jotka tulivat hävitysmatkalla ilmi.

426 Viron sotilaskunniamerkkiä suomalaisille.

Viron hallitus on päättänyt antaa Viron vapaudenristin toisen luokan 3:nnen asteen kunniamerkin 408:lle suomalaiselle vapaaehtoiselle upseerille ja sotilaalle, jotka ovat ottaneet osaa Viron vapaussotaan. Lisäksi on myönnetty 18 ensi luokan vapaudenristiä suomalaisissa vapaajoukoissa palvelleille lääkäreille, sairaanhoitajille y. m.

Ahvenanmaan separatistien puuhat.

Joku päivä sitten kertoi Å. U., että Ahvenanmaalta aiotaan lähettää Pariisiin uusi lähetystö, johon kuuluisi kaksi edustajaa kustakin kunnasta.

Mikäli täysin tuntevalta taholta on ilmoitettu, on tämä tieto täydelliseti totuuden kanssa yhtäpitävä, joskaan ei vielä ole saapunut virallista ilmoitusta ahvenanmaalaisten separatistien aikeista. Yksityisten tietojen mukaan aiotaan Ahvenanmaalta lähettää Pariisiin kymmenen henkeä käsittävä lähetystö, jonka tarkoituksena on tukea siellä Ruotsin taholta mahdollisesti samanaikaisesti tehtäviä esityksiä. Ahvenanmaan separatistit ovat lähetystöä koskevassa kysymyksessä läheisessä yhteistoiminnassa Ahvenanmaan asiaa ajavien ruotsinmaalaisten kanssa.

Viipurin läänin maaherra pyytää virkaeroa.

Vaasan läänin maaherran jälkeen on Viipurin läänin maaherra Heckzell jättänyt eronhakemuksensa.

Genuan työkonferenssi.

Genuassa pidettävään 2:seen kansainväliseen työkonferenssiin on valtioneuvosto päättänyt Suomen puolesta lähettää yhden edustajan.

Verotuslautakunnan vaikeuksia.

Kun Loimaan valtuusto, joka myöskin toimii tutkijalautakuntana ryhtyi tarkastamaan verotusta vastaan tehtäviä valituksia, kerääntyi kunnanhuoneen avara piha miltei täyteen valittajia, pääasiallisesti palkkatyöväestöä, joka vaati valtuustoa kumoamaan verotuksen. Kun valtuusto tähän ei suostunut, vaan ilmoitti käsittelevänsä kunkin valittajan asian erikseen, niin lupasi joukko tehdä valituksen maaherralle taksoitusta vastaan. Mieliala oli kiihtynyttä, joskin ulkonaisesti hillitty, ja osotti millaiseen umpikujaan on nykyisen verolain toimeenpanossa jouduttu.

Elintarvesäännöstelyn jatkaminen.

Tasavallan presidentti on vahvistanut eduskunnan hyväksymän lain elintarveasiain järjestelystä sodan aiheuttamissa poikkeuksellisissa oloissa 27 p:nä heinäkuuta 1918 annetun lain voimassaoloajan edelleen pidentämisestä. Lain voimassaoloaikaa pidennetään puheenaolevalla lailla 2 kuukauden ajaksi luettuna huhtikuun 1 p:stä 1920.

Valpas-Hännisen juttu.

Alustavat tutkimukset Valpas-Hännisen jutussa ovat nyttemmin lopullisesti päättyneet. Mikäli alustavista tutkimuksista voidaan päättää, tullaan Valpas-Hännistä syyttämään osallisuudesta punakapinan järjestämiseen ja yhteydestä maan vihollisten kanssa.

Sisäministerin tutustuttua tutkimusten tuloksiin annetaan niistä tietoja myöskin sanomalehdille.

Rahanlähettäjille!

Kansalaisillemme maksamme dollareista Suomen Pankin virallisen myyntikurssin. Kurssin muuttuessa Suomessa se meille ilmoitetaan sähkösanomalla. Näin saatte dollareistanne

Korkeimman hinnan

Ylläma nittua tapaa seuraten me maksoimme dollarista

Smk. 17:80 Huhtik. 22 p. | **Smk. 17:40** Huhtik. 23 p.

Lähetyskustannukset 25 senttiä postiteitse, $3.50 sähköteitse.

Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta r. l.
ainoa asiamiehemme Suomessa, vastaa kauttamme lähetetyistä rahoista.

HELANDER & NEKTON
PRIVATE BANKERS,
Woolworth Bldg, Room 1104. 233 Broadway, New York City.

Työkyvyttömyys- ja vanhuusvakuutus.

Tasavallan presdentille on esitelty eduskunnan anomukset työkyvyttömyys- ja vanhuusvakuutuksien toteuttamisesta sekä yleisten töiden järjestämisestä työttömyyden ehkäisemiseksi. Presidentti on antanut valtioneuvoston toimeksi ryhtyä niihin toimenpiteisiin, joihin anomukset saattavat antaa aihetta.

Ahvenanmaan asia perustuslakivaliokunnassa.

Perustuslakivaltiokunta hyväksyi v. k. 30 p. toisessa lukemisessa mietintönsä suomalaisen tekstin Ahvenanmaan itsehallintoa koskevassa asiassa. Valiokunta on uudessa kokoonpanossaan jatkanut asian käsittelyä siitä mihin se viime valtiopäivillä keskeytyi. Useissa kohdissa on tehty muutoksia, pienempiä ja suurempia. Niinpä on 1 pyk. oleva nimitys "Ahvenanmaan lääni" muutettu "Ahvenanmaan maakunnaksi." Maapäivien vaalioikeudesta oli esityksessä sanottu, että vaalit toimitetaan suhteellisella ja salaisella vaalitavalla, yleistä ja yhtäläistä äänioikeutta noudattaen. Valiokunta on tehnyt sen muutoksen, että äänioikeus on oleva sama kuin muualla valtakunnassa kunnallisvaaleissa.

Kielikysymyksestä ehdottaa valiokunta, että viranomaisten virastokielenä on ruotsi. Suomalaisen asianomaisen oikeudesta ajaa asiaansa omalla kielellään on voimassa mitä yleisessä laissa säädetään.

Rauhantekojen valmistelujako?

S.T.T. ilmoittaa v. k. 31 p.: Ulkoministeri Holsti neuvotteli eilen aamupäivällä liittolaisvaltojen ja eräiden puolueettomain valtain edustajain kanssa. Neuvotteluissa lienee ollut kysymyksessä mahdollinen Suomen puolelta tehtävä alote rauhan solmiamiseksi Venäjän neuvostohallituksen kanssa.

Korpikyyneleet veivät hengen.

Vähän väliä on viime aikoina ollut tietoa Mynämäen viinanpoltosta.

Nyttemmin ilmoitetaan että vuolaina valuvat "korpikyyneleet" ovat vieneet eräältä mieheltä hengen. Mynämäen Uudenkartanon tilan alueella olevassa jalkineentekijä Salmisen torpassa oli juopotellut 4 miestä. Klo 5 aikaan yksi näistä, Uudenkartanon renki Einar Grönlund sammui ikiajoiksi. Hän oli nuorimies.

Tulevan lääkintölaillinen tutkimus selittänee tarkemmin kuoleman syyn.

Tupakkavero.

Tupakkaverona kertyi helmikuun aikana noin 11,200,000 mk. Tammikuussa kertyi tupakkaveroa noin 9½ miljoonaa, joten yhteinen tulo kahdelta kuukaudelta on noin 20,700,000 mk. Kuten tunnettua, on tupakkaveron laskettu tuottavan vuodessa 120 miljoonaa, joten tulos toistaiseksi on arvioitua parempi.

Viljatilanne Suomessa.

Maaliskuun 22 p:nä oli Suomessa viljaa varastossa yhteensä 18,6 milj. kiloa. Kuukauden kulutuksen ollessa 15—17 milj. kg. tarvitaan siis kulutuskauden loppuun mennessä 76 miljoonaa kiloa sekä lisäksi armeijalle y. m. tarkoituksiin 6 milj. kiloa eli yhteensä 82 milj. kg. Jos otaksutaan, että kotimaasta saadaan vielä kokoon seitsemisen miljoonaa kiloa, on ulkomailta viljaa hankittava täksi kulutuskaudeksi yli 56 miljoonaa kiloa. Ostettuna on ulkomailta yli 38 milj. kiloa, josta ensimäinen erä, lähes 15 milj. kg. voi suotuisissa oloissa saapua maahan aikaisintaan huhtikuun lopulla, euraavia lasteja voidaan odottaa touko- ja kesäkuussa. Nykyiset varastot riittävät laskelmien mukaan toukokuun 1 p:ään.

Sosialistien mielenosoituskokoukset rauhan hyväksi.

V. k. 28 p. pidettiin eri tahoilla maata sosialistien järjestämiä kokouksia, joissa vaadittiin rauhan tekemistä Neuvostovenäjän kanssa. Helsingissä pidetystä sanotuulaisesta tilaisuudesta ilmoitetaan:

Viime sunnuntaina klo 11 a. p. oli Helsingin työväentalolla järjestyneen työväen mielenosoituskokous rauhan hyväksi. Väkeä oli saapunut paikalle arviolta 5,000 henkeä. Kysymyksen alusti maist. N. Lahtinen, esittäen lopuksi seuraavat ponnet:

"Suomen järjestynyt työväki panee vieläkin kerran jyrkän vastalauseensa sitä sotaista politiikkaa vastaan, jota Suomen hallitus ja porvaristo jo pitemmän aikaa ovat harjoittaneet Venäjän neuvostotasavaltaa vastan, ja vaatii, että rauhan aikaansamiseksi Venäjän neuvostotasavallan kanssa on Suomen puolelta viivyttelemättä tehtävä suora ja vilpitön rauhantarjous ja ovat rauhanneuvottelut senjälkeen nopeasti loppuun saatettavat rehellisesti pyrkimällä pysyvään kansanrauhaan, sekä että Suomen rauhankysymystä ei saa kytkeä Puolan hallituksen ihmperialistisiin pyrkimyksiin.

Tämän jälkeen kansanedustaja Elfving esitti ponnet hyväksyttäviksi ja kokous hyväksyi ne yksimielisesti.

Bolshevikien lähtö Kaukokarjalasta.

Viranomaisten saamien tietojen mukaan jatkuu bolshevikien perääntyminen Kauko-Karjalassa aikaisemmin miehittämiltään asemilta pitkin linjaa.

NÄYTÄ
naapurillesi Canadan Uutiset ja kehoita häntä se tilaamaan.

PERUSTETTU 1875.
IMPERIAL BANK
(Keisarillinen Pankki)
OF CANADA

Kun lähetätte rahaa kotia, niin tämä Pankki välittää teidän rahanne mihin tahansa sivistyneen maailman osaan. Lähettäkää rahanne pankin välityksellä. Se on varmin ja helpoin keino.

IMPERIAL BANK OF CANADA
PORT ARTHURIN HAARAPANKKI, A. H. Weaver, Manager.
HAARAPANKKEJA Cobaltissa, Fort Williamissa, North Bayssä ja Sault Ste Mariessa.

EREHDYS.

Kirj. Ujo.

Koko pitäjä sen tiesi:

Viertolan Ville oli lapsensa vienyt vaivaistalolle sinä päivänä, jolloin tieto Marian paosta oli tuotu Viertolaan.

Ei siinä kauan siekailtu senjälkeen, kun sanantuoja, Taavamuori, oli oven sulkenut ja pahasti liikaten kadonnut nurkan taakse.

Ville oli vain sitaissut suuren villahuivin nuorimpansa, kuusivuotisen Kaisun ympärille. Sitten oli kolhaissut isolla kämmenellään kymmenvuotista, hiljaista ja saamatonta poikaansa, Arvoa, päähän ja kivahtanut:

"Tolvana, pane lakki päähäsi!"

Vaivaistalon portaalla, oli seisonut valkoesiliinainen nainen vastaanottamassa kolmea tulijaa: isää, poikaa ja tytärtä.

Isä oli siepaissut fakin kouraansa, pyöräyttänyt mällin toiseen poskeensa ja kuin uhallakin katsonut valkoesiliinaisen naisen tuijottaviin kissan silmiin ja sanoa tokaissut kaikkein mahtavimmalla äänellään:

"Tännehän nämä ovat omiaan, se p—n Mari karkasi viime viikolla, niinkuin neiti arvattavasti jo tietää."

"Joo", kyllähän neiti oli sen kuullut.

"Kyllä minä käyn ne sitten hakemassa, jahka asiat selvenevät. Menkää siitä nyt tuijottamasta tielienne, ka — — — hiivatin jästipää, pidä nyt suusi pienempänä! Tuo poika se on aina ollut tuommoinen tuijottaja, mikä lieneekin. Neiti on vaan hyvä ja kurittaa sitä!"

"Joo", kyllä neiti lupasi siitä puolesta huolen pitää.

Ja Viertolan Ville oli aikonut lähteä kättä panematta lapsilleen, mutta Arvo poika oli sulkenut tiukasti huulensa, mennyt pari askelta isänsä jälkeen ja ojentanut kätensä rohkeasti peljättävälle isälleen.

Sitten oli se valkoesiliinainen työntänyt edellään suureen eteiseen kaksi lasta, ja vaivaistalon pihassa oli iso mies sylkäissyt vihaisesti sivulleen, sitten oli kadonnut kuuraisen koivun suojaan.

*

Hätäkös Marilla oli maailmalla olla: Entinen tuomari Kaislan sisäkkö.

Mari nosteli lumisia jalkojaan rivakasti, ylös, alas, kääntyi oikealle — — — kääntyi vasemmalle. Pyh, ijäksi ei tällainen nainen orjuuteen jää!

Suuren kylän takaa kuului kimakasti: piiii. Mari painoi kuumaa poveaan rajusti, huulilla väikkyi tyttömäinen hymy.

"Tuolla on jo asema!"

Uh, puh, puh puh puh — — —. Juna ujelsi tasaisesti halki huurteisen metsän.

Mutta vaunun ikkunasta katsoi kaksi surumielisen kaunista naisen silmää ja poskilla hohti puna, kuin äsken kihlatulla nuorella tytöllä.

Hän painoi otsansa ikkunaruutuun ja hänestä tuntui yht'äkkiä kuin olisi kulunut kahdentoista vuoden sijasta vain kaksi päivää siitä kun tuomari Kaisla sanoi hänelle:

"Mari, te olette liian hyvä menemään vaimoksi Viertolan Villelle!"

Aivan niin. Tuomari oli osunut oikeaan: Siitä kaupasta tuli erehdys! Ja nyt käy Mari sanomassa sen tuomarille.

Mutta voisiko tuomari häntä siinä auttaa? Mari painoi lujasti otsansa ruutua vastaan ja sanoi itsetiedottomasti:

"Hänen täytyy auttaa!"

Kun juna myöhään yöllä pysähtyi määräasemalle, ei näkynyt muuta kuin yksi ihminen asemasillalla: asemamies lyhty kädessä.

Mari astui merkillisen tyynenä asemahuoneeseen, josta hän kaksitoista vuotta sitten melkein lapsena oli lähtenyt elämänsä helvettiin. Niin, helvettiin, kas se olikin juuri oikea nimitys hänen kuluneelle elämälleen. Tästä löydöstään lämmenneenä hän istui kylmän kostealle asemasalin penkille ja rupesi kärsivällisesti aamua odottamaan.

"Se ja se, miten hitaasti tuo kello eteni!"

Mari kokosi hajanaisia mietteitään elämänsä tärkeintä aamua varten.

Vihdoin, monen kylmän ja kiusottavan lyönnin jälkeen aseman kello löi juhlallisesti ja lohduttavasti seitsemän.

Mari kastoi nenäliinan kulmansa raikkaaseen veteen ja pyyhki kasvonsa. Sitten hän järjesti tukkansa ja pukunsa sekä sulki itsetietoisella varmuudella aseman oven.

Tuomarin asunto oli viiden kilometrin päässä asemalta.

Nopeasti asteli Mari tuttua tietä pitkin. Hänen povensa oli korkea, ja hänen hieman ahdas päällysnuttunsa auttoi esiintuomaan hänen pyöreät muotonsa.

Tuomarilan pihassa palvelustyttö puisti suurta, komeaa mattoa. Hän oli sen ripustanut nuoralle kahden koivun välille ja piti nyt molemmissa käsissään hän nyt löi vuorotellen, klapin, klapin, klapin, klapin.

Mari nyökkäsi arvokkaasti palvelustytölle ja kysyi:

"Joko tuomarin herrasväki on noussut?"

"Jo, he juovat ruokasalissa kahvia, neiti on hyvä ja käy tänne keittiöön, minä käsken — — — jaa — — — kumman minä käsken?"

"Rouvan, minulla olisi vähän asiaa."

Kun palvelustyttö sitten oli kadonnut, hymyili Mari tuolle "neiti" nimitykselle. Hän katsoi varkain keittiön pieneen peiliin ja sanoi hymyilevälle kuvalleen:

"Nuortuuhan sitä ihminen vähemmässäkin "prässissä." Jos tuo tyttö olisi tiennyt, nitä kaikkea tämä "neiti" on saanut kokea, olisi hän kauhusta jähmettynyt."

Tanakat askeleet lähestyivät keittiön oven. Tuomarin rouva astui kynnyksen yli, katsoi ja katsoi, ja vihdoin sanoi:

"Mitä ihmettä! Onko se nyt todellakin Mari, meidän entinen Mari?"

"On, Mari se on — — —"

"Lennart hoi, tule pian tänne, täällä — —."

Samassa näyttäytyi tuomarin pyylevä vartalo oven aukossa:

"Hävytöntä, sanon minä, Marin täytyisi näyttää puolta vanhemmalta ja viis kertaa rumemmalta, kun viimeksi tavatessamme, mutta nyt näyttää olevan aivan päinvastoin. Päivää, päivää Mrai, miten miehesi jaksaa?"

Mutta tuomarin rouva sotki pois tuon perin kohtalokkaan kysymyksen sanomalla:

"Mennään tänne ruoksalin puolelle puhelemaan, täällä on kahviakin."

Keittiössä puheli plavelustyttö yksin jäätyään, että noin niitä entisiä "piikoja" kestitään. Haa — — — passaapa hänenkin kerran ....

Puolen päivän aikaan Mari sulki synkän näköisenä tuomarilan keittiön oven. Hän oli epäonnistunut asiassaan. Tuomari ei ollut häntä auttanut, oli vain levittänyt kätensä sivulleen asian kuultuaan ja sanonut ihmettelevästi:

"Marihan on kahden lapsen äiti, ja se velvoittaa pysymään heidän luonaan."

Silloin oli Mari nähnyt kuin jollakin takimmaisella tajunnallaan tyhmän näköisen kymmenvuotiaan pojan kasvot ja ihmettelevän kysyvät tytön silmät ja pienen musta tuvan, ja isän nokisen padan — — — — jonka — suuren miehen juopon pöhöttyneen kasvoin piippua sytyttämässä liedentona, ja — — —."

"Oi Jumala, jos minun täytyy tuntikaan enää viipyä entisyydessäni, kuolen minä hullujen huoneella muutaman päivän kuluttua."

Näin oli Mari huutanut tuomarille."

Ja tuomari oli vilkaissut vaimoonsa ja tämä Mariin, ja viimemainittu oli ottanut valkean liinansa, silustanut sen sievästi leukansa alle, ottanut tuomarilaisia kädestä kiinni ja sanonut:

"Hyvästi."

Mari oli niitä naisia, joita vastoinkäymiset rohkaisevat. Niinpä hän tälläkin kertaa lähdettyään ajoi lähimpään kaupunkiin, koputti sievästi erään tuttavansa ovea, ja sai hänen kauttaan palveluspaikan eräällä herrasväellä.

Vuodet kuluivat.

Yksinänsä Mari taisteli taistelunaan, ihmisittä, Jumalatta ja yksin koetti hän kaivaa onnensa hautaa niin syvälle etteivät muistot, evätkä toiveet sieltä milloinkaan päässeet nousemaan ja häntä uudelleen pettämään.

* * *

Kun Arvo ja Kaisu riisuutuivat ensimäisenä iltana vaivaistalon kamarissa, joka sijaitsi erään pitkän käytävän äärimmäisessä päässä, paiskasi Arvo huolettomasti vaatteensa lattialle, hyppäsi harmaan rison ja peloittavan peiton alle, sekä sieltä sitten kuiskutti sisarensa Kaisun korvaan:

"Miksikähän se Ville toi meidät tänne suureen taloon?"

"Tuta Ville?" kysyi Kaisu.

"No ei sinunkanssasi viitsi puhua, se meijän isä, se Viertolan Ville."

"Mitsi ei äiti tule meitä ottamaan pois täältä, minä niin pelkään tuota muijaa, jota täy sen tepin tanssa."

Samassa näyttäytyi ovessa pitkä, laiha mummo, joka piti oikeassa kädessään isoa mukia, vasemmalla tuki kepillä itseään.

Hän ojensi mukia Kaisulle ja sanoi ystävällisellä, mutta särähtelevällä äänellä:

"Juo, lapsikulta, tämä maito, se on minun maito-osuuteni, mutta sinä saat sen nyt juoda."

Kaisu katsoi kauhun ilme kasvoillaan mummoon ja sanoi sitten itku kurkussa:

"En minä jatsa."

"Vai et jaksa, juo sitten sinä, poika, ja sitten luemme iltarukouksen. No, Kaisu, osaatkos sinä isäämeitää?"

Kaisu katsoi hätäisesti veljeään, sitten mummoa ja sanoi kuin pulasta päästäkseen:

(Jatk.)

TILATKAA
Canadan Uutiset
SUOMEEN

Suomessa tapahtuneiden muutoksien johdosta sanomalehdet menevät sinne nyt ilman esteettä. Tilatkaa siis CANADAN UUTISET sinne omaisillenne, mielihyvällä ottavat he sen vastaan. Tilaushinta Suomeen on:

Koko vuosikerta $2.50
Puoli vuosikerta $1.50

Seuraavaa tilauslippua voidaan käyttää tilausta tehdessä ja voi sen täyttää lyijykynälläkin.

Täten tilaan .... vuosikerran Canadan Uutisia lähetettäväksi osotteella:
....
....
....
Maksuksi seuraa $........
Tilaajan nimi ja osoite:
....
....
....

Canadan Uutiset
Port Arthur, Box 260, Ont., Canada.

HÄVIÄVÄÄ JA JO ENIMMÄKSEEN HÄVINNYTTÄ MURRETTA.

Uudelle Auralle M. A. Knaapinen.

On luonnollista että kansa tarvitsee kirjakielen, joka on murteista yhdistetty ja muodstettu yhdistelmä. Viime vuosisadalla Suomessa kiisteltiin ankarasti siitä, itäväiko länsimurre oli tuleva Suomen kirjakieleksi, kunnes Elias Lönnrot ratkaisi riidan, luoden kirjakieleksi itä- ja länsimurteen yhdistelmän.

Nykyistä kirjakieltämme ei siis ole sellaisenansa missään puhuttu. Vasta nyt kirjallisuudesta ja kouluopetuksen avulla on kirjakieli tullut enemmän oppia saaneiden puhekieleksi. Kirjakielen rinnalla elää kuitenkin edelleen joukko murteita, joskin ne kirjallisuuden lukemisen ja kouluopetuksen vaikutuksesta yhä kadottavat omaa alkuperäisyyttänsä ja murrepuhtauttansa. Nämä murteet eivät kuitenkaan saisi jäljettömiin kadota, koska niillä on varmasti suuri oma historiallinen merkityksensä meilläkin. Murrekielessä, omassa kansanomaisessa luonnossa, kansan henki, sen huumori, leikillisyys ja kaikki tosioma pulppuaa niin välittömästi esille. Kun omaa murrettansa kotiloissa käyttävä vieraassa ympäristössä esittää ajatuksensa kirjakielellä, tunnemme heti — jos hän on murrettansa puhuvana meille tuttu — ettei hänen sisin olemuksensa pääse "vieraalla kielellä" vapaasti esille.

Jos esim. tohtori Nordling — Nortamo — olisi "raumalaiset jaarituksensa" esittänyt kirjakielellä, ei niissä suinkaan olisi nykyistä tuoreuttansa. Rauman murteella kerrottuina nuo jaaritukset tuovat esille leikillisen kansan, merimiesten y. m. sisimmän ja tosi olemuksen. Omalla murteellansa Vilkut ja Iirot pääsevät eteemme ihmiselävinä ja ja heistä muodostuu lukijaan lähtemätön kuva.

Turun puolen murteista on Perniön murre eräine omituisuuksinensa huomatuimpia. Se onkin mielenkiintoa herättänyt, kun sitä jossakin jutussa on julkisesti esille tuotu. Nykyään ei sen murteen edes vähänkään puhtaana — osaajia enää juuri monta ole. Nykypäivien perniöläinen ei sitä yritäkään säilyttää.

Perniön murteessa, joka myöhemmin on saanut paljon pilaavaa vaikutusta ruotsinkielestä, on vielä säilynyt joukko vanhoja kotoisia sanoja, esine — ja tekojen y. m. nimityksiä, jotka ansaitsisivat tulla kirjakielen omiksi. On siinä vanhoja kalevaisiakin käsitteitä, kuten simö kapeen valkea (salama, jota ei seuraa jyrinä), joka sana osoittaa, että Kalevalan "Kave, luonnotar korea", on täälläkin tuttu ollut. Samantapaisia vanhan kansan sanoja on paljon muitakin. Paikan nimissä oli Perniössä paljon huomattavaa. Sellaisista mainittakoon vain Nirva, joka erään suomensukuisen heimon kielessä merkitsee pohjavettä.

Mut mitä tesä niin pitki esipuhei pirä, mennä nyt vaa jo pääasjas ja annetan tulla oikkin töörölisen puhrast vanha pernjäläist. Mul o sitä suur määr yhrös pankos simmoses plakkarkirjas ku mää pruukasi nuorenas ain pittä framil, jos ols sattunu treffämä jonku hyvä sarunkertojan taik jonku muu filungintapase hyvä juttelija. Kyl siin kirjas onki vähä munt sortti. On siin simmostki ku muistutta Kalevalan Kullervot ja on siin noeran konsteiki. Katost ku Pernjäs ot ja ol ennen paljo noiti. Tel kerral mä ota ja annan prentätä yhrö saru, simmosen ku on ylöskirjoitettu tosa 1884 paikoil. Se o vaa kielnöytteks, ei se muutto nii merkiline ol. Temmotti se kuulu:

Ol yks ei ja em ja heitil ol lehm, kana, koer ja vask, mut ei heitil olnu yhtikä siemeni, et he olisi ottan ja saanu yht sitkantaka peltsas kylvetyks. Em sanoi sit, et myyrä lehm ja kana, mut em mä suu uskal reisun päästä ja hukkas raha, mä mene ite. Ei annoi hene mennä sit ja hä tul sit yhrön kauppamiehen tyvö ja tarjos niit. Hä pyys lehmäst nelkymment taaleri ja sai kans ja kanast hä pyys kuuskymment taaleri. Kauppamies kesk hene mennä toril, että hä ota ja maks kanast nii paljo. Em men toril sit, mut ei hä saanut sitä kaupaks. Hä tul takasi jelle ja se kauppamies ost se senttä lopult ja maksoi sen 60 taaleri. Ja sit hä ot ja telläs emmän korkkarin, ku em ne raha ens sai. Siel ol terva ja hyöhömi ja ku em juoks ja kiiris siel istusi ne henes. Ja hä telot rahas sin sit kaik ja sit hä päätetti sielt pois ja hä men kot sit ja ei tuntenu itettäs ja funteras tiel: ei sunkkan tämä senttä olukka. Sit hä meinas, kyl mä siit tiero saan ku mä kot tulen. Koer haukku kaikki muit paljast mun ja vask pelkkä nii et mene seinistäki lepitte: jost joku mui pihatto mene ku hä. Ku hä sit ot ja tul koto pakal, ni koer haukkus taitamattomast. Sitä hä meinas: ei tä mä ol. Mutta sit hä men pihatto viel ja vask hyppel niin taitamattomast ja rikeras karsinasas, pelkäs hent. Sit hä meinas jelle, ette tämä ol, kyltä joku muit ja ot ja men katon pääl linnuks ja istus siel.

Ei nek hene siel sit ja sanoi: sä olet hul, tul sielt alaski ny, et mä mene ja vien ne koere ja vaskan kans kaupunki, et siemeni saaraa, koske sä mittä saanu.

Ja ei leks sit menemän kaupunki. Mut sin heil ot ja tul kauppamiehen treng yösjöks sinä aika ja ol suolkuorm pääl. Se jot kuormasta vähemäks sitä yhrö seki sin, ku se pois läks ja em kylv neis sit peltto. Sit oi tul kot ja pit menemän kylvämän ku hä siemeni sit sai ja em sanoi sit, ette hene niit enä kylvä tarvit, et hä ot ja kylv jo pello. Mitä sä sin sit kylvis, sanoi ei. Suola mä sin kylvi, sanoi em sit. Ei meinas sit taas, et sä oles hul, et jolle mä kolme simmost hullu löör, ni sit mä pirä sun.

Ei leks sit menemä ja tul yhtön paikka. Seen paikka ei ot ja istus siel ja pait pääs, ei siin olnu päälеppe ja em hakkas eijä halvol pääbä. Ja hä kysys, mitä sä ny tees. Paeran pääleppe, sanoi em. Mut hä lupas sit tehrä vähemäl vaeval ku henen piti ottama ja saama sata taaleri. Hä leikkas veiten kans sihe leve sit.

Siin hä nek sitä jo yhrö hullu.

Sit hä tul toiseen paikka. Siel ei olnu yhtikä akkona seinäs ja em kannoi aurinko pohtimen kans tuppa ja telläs aina hames pääl, ette seen pitän ottama ja pääsemän pois. Ni hä sanoi sit, et henen pit tekemä valo, jost henen pit saama sata taaleri. Hänel maksetti se mieles ja hä ot ja hakkas sit seinä leve ja siit tul auring sisäl ja em tul siit nii iloseks, et hä hakkas koko seinän pois.

Siin hä nek sit jo toise hullu.

Sit hä leks taas ja ot ja lul kolmentten paikka. Em kysys, mist hä o ja hä sanoi taevasalist. Em sanoi sit et se o sielt sit, misä muunki entine eivainan ny o. Henelt jei ten yks kellane hevone ja sata taaleri raha, olsik te ni hyvä ja veisisit nees sin henel. Hä lupas ne vierä ja ne annetti hänel sit ja hä ot ja läks menemä. Tie men metäst lepitti ja hä vei hevose välliä matka mettä ja telläs yhtön puuhun kiine ja leikkas silt hennä ja telläs seen tievieren puuoksal roikkuma ja ot ja seisas ite siin tykö sit. Ku se emmä mies tul kot, ni se leks hent koht takka ajamaan ku se hene hevoses vei ja tul henen tyvönäs sit ja kysys, onko hä nehnyt siit menevän yhtyykän kellast hevost ohitte. Hä sanoi sit et kyl teest eskeltä yks men ton ylös ja hent jei toho. Se meines sit vaa, et soo, soo, sin se pit vietämänki ja leks kotjas takasi.

Sit hä ne jo kolm simmost hullu ja pit emmäs sit.

Mut kauppamies ot ja telläs sit suoloja hakema, nit ku reng sin jet, mut em sanoi et kylvin mä nejo, ette niit enä ol. Mut kauppamies annoi heitin keske keräjä, mut ei ot ja telläks emään tynnäri niin kauvako et keräjä tul ja ei antan henel ruokka muut ku purotteli vähä ohri ja kaku mureni pruntilevest sisäl. Ja sit he oti ja menik kerjä ja ei ot emmäs tynnärist ulos ja vei sin. Ja ku tuomar kysys emmält, kosk nees suolas sin jetetti sanoi em: se ol vähä ennen ku niit ohri taevast alas tul. Sit tuomar kysys kosk hä neip pelttosas kylv ja em sanoi et se ol vähä ennen ku niit kaku mureni alas tul. Tuomar sanoi, etä sä oles hul ja kesk hene mennä ulos. Ja kutte muut vierasmiest olnu ni asja jei silles ja heet tulit töys rikkaks.

BLUE RIBBON TEA

Kuusitoista unssia paunaan -- parhaan laatuista joka unssissa.
Sen tee saatte ostaessanne
Blue Ribbon Teetä.

BANK OF HAMILTON
Laillistettu Parlamentin määräyksen mukaan.

Paljon suomalaisia on avannut tilin tässä pankissa sillä meillä on
SUOMALAINEN TULKKI PANKISSA.

AVATKAA SÄÄSTÖTILI TÄNÄÄN.
Pankin varat ovat kokonaisuudessaan yli $84,000,000.

PORT ARTHURIN HAARAPANKKI
Cumberland & Lorne katujen kulmassa.
Haara-osasto myöskin Fort Williamissa.

ME EMME VOI PUHUA SUOMEA,
mutta meidän HINTAMME PUHUVAT mitä kieltä hyvänsä.
—Tuokaa meille—
Turkiseläinten nahkoja,
ja kuulkaa mitä me sanomme: Meidän liikkeenhoitajamme J. T. Herbert, ennen ollut turkisten ostajana Hudson Bay yhtiön palveluksessa, on tuttu teille kaikille. Hän on maksanut monia tuhansia dollareja suomalaisille träppäreille ja aikoo maksaa monia tuhansia lisää. Hänelle voitte luottamuksella lähettää turkisnahkanne ja me pidämme pyydettäessä kaikki turkikset erillään.

THE GREAT LAKES FUR TRADING CO., LTD.,
12 Francis Block, (yläkerrassa), Fort William, Ont.
Haaraosastoja: Dinorwic'issä, Nipigonissa ja Long Lac'issa.

Rahanlähetys SUOMEEN auennut.

Pyydämme ilmoittaa kaikille liiketuttavillemme ja ystävillemme, että olemme nyt kuten ennenkin tilaisuudessa lähettämään rahaa Suomeen joko postitse eli sähköteitse.

Kurssimme on nyt
Smk. 19 Dollarilta.

NIELSEN & LUNDBECK, 24 State St., New York
Suurin ja vanhin suomalainen Pankkiiriliike Amerikassa.
Konttori Chicagossa, 176 North Deaborn St., Chicago, Ill.

CANADAN UUTISET

suomalainen sanomalehti Canadassa, ilmestyy jokaisena Torstaina.
Kustantaja
The Canada News Publishing Co.
Erick J. Korte, Liikkeenhoitaja,
J. H. Hirvi, Toimittaja.

TILAUSHINNAT:

Canadaan: $2.00 koko vuodelta, $1.60 9 kuukaudelta, $1.25 puolelta vuodelta, 65 senttiä 3 kuukaudelta ja 25 senttiä kuukaudelta.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen: $2.50 koko vuodelta ja $1.50 puolelta vuodelta.

ILMOITUSHINNAT:

40 senttiä palstatuumalta kerran julaistuna. Pitempiaikaisille ilmoituksille kohtuullinen alennus. Halutaantieto- ja nimenmuuttoilmoitukset 75 senttiä kerta, $2.00 kolme kertaa. Naimailmoitukset $2.00 kerta, $3.00 kolme kertaa. Avioliitto- ja kihlaus-ilmoitukset $2.00 kerta. Kuolonilmoitukset $2.00, muistovärsyllä $2.25. Syntymäilmoitukset $1.50. Avioeroilmoitukset $2.00.

Pöytäkirjat, tiliselvitykset, keräysluettelot, luento-ilmoitukset y. m. 25 senttiä tuumalta.

Uutisten joukkoon aijotuista ilmoituksista peritään 10 senttiä riviltä.

Pienimmänkin ilmoituksen hinta on 50 senttiä. Postissa tulevia ilmoituksia ei hyväksytä velaksi tuntemattomilta.

Poliittiset ilmoitukset $1.00 tuumalta.

Kaikki liikkeelle aijotut kirjeet, tilaukset ja rahat ovat lähetettävät osoitteella:

CANADAN UUTISET,
Port Arthur, Ont., Canada.

Canadan Uutisista lainattaessa on lähde mainittava.

Osoitemuutoksesta tulee ilmoittaa lehden konttoriin sekä vanha että uusi osoite.

CANADAN UUTISET

(The Canada News)
The Finnish Newspaper in Canada.
Published every Thursday by
The Canada News Publishing Co.
Erick J. Korte, Manager.
J. H. Hirvi, Editor.
Daily News Bldg., Port Arthur, Ont.

CANADAN UUTISET

is welcomed and read in every Finnish home in the Dominion. It is the only direct advertising medium for those manufacturers and merchants who wish to create and build a profitable and permanent demand for their products and merchandise by the large and ever growing Finnish population residing in Canada. Place your trial advertisement and get results.

Advertising rates 40c. per inch.

Political advs. $1.00 per inch.

Advertisements must reach our office Wednesday noon to appear on Thursday's issue.

Subscription price in Canada $2.00 per year, United States and other countries $2.50 per year in advance.

Entered as second class mail matter, Dec. 1, 1915, at the Post Office at Port Arthur, Ontario, Canada.

THE AIM OF THE CANANDAN UUTISET.

The help preserve the ideals and sacred traditions of this, our adopted country, the Dominion of Canada: To observe its laws and inspire others to respect and obey them: To strive unceasingly to quicken the public's sense of civic duty: In all ways to aid in making this country greater and better than we found it.

Referendum-ehdotus esillä Ontarion lainlaatijakunnassa.

Viime torstaina käsiteltiin Ontarion lainlaatijakunnassa ensi kerran edustaja McCrearyn ehdotusta väkijuomien tuontikieltoa koskevan kysymyksen äänestykselle asettamisesta. Käsittelyssä ilmeni, että lainlaatijakunnan kaikissa ryhmissä oli ehdotuksen puoltajia. Koko käsittelyn aikana ainoastaan yksi jäsen — työväenpuolueen edustaja East Hamiltonista — puhui ehdotusta vastaan. Kolme liberaalien edustajaa, samoin kuin useat hallituksen kannattajatkin, lupasivat äänestää ehdotuksen puolesta. Pääministeri Drury puhui hallituksen suhtautumisesta esitykseen, lausuen m.m. seuraavaa:

"Meiltä on kysytty, miksi ei tätä ehdotusta ole esitetty hallituksen ehdotuksena, ja meitä on moitittu siitä, että me emme olle tahtoneet ottaa päällemme täydellistä vastuunalaisuutta. Tähän haluan vastata, että en laisinkaan pelkäisi esittää sitä hallituksen ehdotuksena, vaan uskon olevan sekä kansan että lainlaatijakunnan jäsenten eduksi, että tästä asiasta ei tehdä puoluekysymystä. Hallituksella on moniaita vastuunalaisuuksia, joita se ei voi eikä tahdokaan välttää. Mutta yksityisillä lainlaatijakunnan jäsenillä on myöskin vastuunalaisuuksia, joita he eivät voi välttää. Ennen tätä on meillä ollut hallituksia, joita enimmistö lainlaatijakunnassa on orjamaisesti kannattanut, ja jotka ovat siten voineet saada vahvistetuksi sellaisia lakeja, jotka eivät ole aina tarkoittaneet maan tai maakunnan parasta. Jokaisella edustajalla tulisi olla tilaisuus lausua oma, puoluepoliittisista vaikuttimista vapaa mielipiteensä tälläisistä tärkeistä kysymyksistä."

Neuvottelut kauppasuhteiden alkamisesta Venäjän kanssa.

Washingtoniin äsken saapunut Suur-Britanian lähettiläs Sir Auckland Geddes on ilmoittanut neuvottelujen olevan parhaillaan käynnissä Britanian ulkoasiainviraston ja Yhdysvaltain valtiodepartementin välillä kauppasuhteiden alottamisesta Neuvosto-Venäjän kanssa. Kysymys neuvostohallituksen tunnustamisesta, sanoo lähettiläs, ei ole misään yhteydessä näiden neuvottelujen kanssa, vaikka sekä Englannissa että Yhdysvalloissa kyllä hyvin ymmärretään, että neuvostohallitus tekee kaiken voitavansa yksityisen kaupankäynnin ehkäisemiseksi, koettaessaan siten vaikuttaa liittolaismaiden ja Yhdysvaltain tunnustuksen saamiseksi.

Venäläinen osuustoiminnallinen valtuuskunta, joka t. k. alussa matkusti Suomen kautta Skandinavian maihin ja Englantiin, on saap. Kööpenhaminaan neuvotellakseen kauppasuhteiden alkamisesta. Valtuuskunnan puheenjohtajana on neuvostohallituksen jäsen, kulkulaitoskomissario Krasin ja jäseninä venäläisten osuustoiminnallisten järjestöjen johtavimpia jäseniä, jotka ovat asiantuntijoita liike-elämän ja kaupan eri aloilla.

Ei liene epäilemistäkään siitä, että Krasin matka Englantiin ei olisi tapahtunut Englannin hallituksen nimenomaisesta kutsusta. Katsoen siihen huomattavaan asemaan, mikä hänellä on Venäjällä, on toiselta puolen selvää, että hän on saanut neuvostohallitukselta mitä laajimmat valtuudet. Tämä saattaa olettamaan, että on todenteolla puhe kauppasuhteiden alottamisesta Neuvosto-Venäjän ja liittolaismaiden välillä.

Tämän yhteydessä on otettava huomioon, että osuustoiminnalliset järjestöt Venäjällä, joiden välityksellä kaupankäyntiä Venäjän ja Länsi-Europan välillä on suunniteltu, toimivat neuvostohallituksen valvonnan alaisina. Tästä johtunkin, että kaupankäynnin aloittaminen näiden järjestöjen kanssa samalla tosiallisesti edellyttää neuvostohallituksen tunnustamista, vaikka ei tälläistä tunnustamista muodollisesti tapahtuisikaan.

Tapahtumain kulku Veinan Karjalassa.

Helsingin Sanomissa kerrotaan Karjalan kansan viimeaikaisista kohtaloista m. m. seuraavaa:

Sanomalehdissä on aikoinaan seikkaperäisesti kerrottu n.s. Pohjois-Venäjän hallituksen joulun edellä tekemästä hyökkäyksestä toimikunnan alueelle, mikä hyökkäys päättyi venäläisille joukeille onnettomasti. Venäläisten kerrotaan tä"öin käyttäytyneen erittäin julmasti väestöä kohtaan, mikä siinä herätti raivoa ja vihaa. Suuremmoinen oli se yksimielisyys, jolla kansa toimikunnan kehoituksesta nousi taisteluun vastustamaan venäläisten hyökkäystä.

Onnellisesti torjuttu hyökkäys kasvatti karjalaisten kansallistuntoa. Ryhdyttiin perustamaan kouluja ja saatiin niitä pystyyn kymmenkunta. Noin puolitoista kuukautta kestäneillä kursseilla kasvatettiin kuntia varten kunnallisia toimihenkilöitä ja yhteiskunnallista järjestystä on vähitellen koetettu aikaansaada eri aloilla.

Varsin tärkeä toimenpide on laajan tilaston laatiminen, jollaista ei Karjalassa tätä ennen oltu koskaan toimitettu. Tilasto käsitti mitä lukuisimmat alat ja tilason kerääjät koulutettiin varta vasten tehtäviinsä. Tuloksena on, että nykyhetkellä on toimikunnan tiedossa tarkalleen, kuinka paljon sen alueella on perheitä, kuinka paljon alaikäisiä lapsia, täysikasvaneita, kouluiässä olevia, kuinka paljon työkykyisiä miehiä ja naisa, kunka paljon yli 60 vuotta täyttäneitä, paljonko sairaita j. n. e. Tilasto sisälsi myöskin mieltäkiinnittävän kysymyksen: kuinka moni väestöstä lukee itsensä venäläiseksi. Sopii mainita, että tähän sarekkeeseen oli merkitty ainoastaan 9 nimeä maakunnaan 23,500 asukkaasta. Selvempää todistusta Vienan Karjalan väestön suomalaisuudesta lienee vaikea osoittaa.

Tämä tilasto osoittaa matemaatisella selvyydellä, että venäläisyydellä ei ole nimeksikään jalansijaa maakunnassa. Vuosisatainen läheinen kosketus venäläisten kanssa ei tietenkään ole ollut jättämättä jälkiään kansan elämään, sen tapoihin, kieleen ja käsityskantoihin. Tunnustaahan koko väestö m. m. kreikkalaiskatolista — "venäläistä" — uskontoa. Tästä huolimatta ei venäläisyys ole päässyt juurtumaan pintaa syvemmälle. Sydänjuuriltaan on Vienan väestö karjalaista, suomalaista siis samalla tavalla kuin karjalainen väestö rajan tällä puolen.

Venäläiset ovat maakunnan alueelta poistumisensa jälkeenkin tehneet voitavansa voittaakseen puolelleen väestön mielialan. Näissä pyrkimyksissä eivät bolshevikit suinkaan ole jääneet entisistä tsaarin aikuisista venäläistyttäjistä paljoakaan jälkeen. Bolshevikien keinot ovat vain toiset kuin entisten venäläis-kansallisten kalastelijain. Bolshevikit houkuttelevat rahalla, ei niin paljon pakkokeinoilla. Kun Pohjois-Venäjän hallitus hävisi ja Muurmanin radan tienoille perustettiin joka paikkaan neuvostoja, lähetettiin bolshevikiagitaattoreja Vienan-Karjalaankin neuvostoja perustelemaan ja houkuttelemaan karjalaisia miehiä Neuvosto-Venäjän rautateiden palvelukseen. Nämä agitaattorit tarjosivat miehille ilmaiseksi kolmin-kertaisia ruoka-annoksia, jos he olisivat suostuneet lähtemään Neuvosto-Venäjän rautateiden palvelukseen. Siitä huolimatta ei tiedetä ainoankaan mehen lähteneen radalle. Myöskään ei minkäänlaisia neuvostoja ole saatu syntymään.

Samalla tavalla menettelivät bolshevikit viimeisen maahan tunkeutumisensa aikana. Sitä mukaa kuin eteneminen tapahtui koettivat he saada karjalaisia liittymään joukkoihinsa luvaten suunnattomia palkkoja.

Myöskin yrittivät bolshevikit Uhtualla ja Vuokkiniemellä ja kuuleman mukaan muillakin paikkakunnilla saada syntymään neuvostoja. Väestö on joka paikassa pysytellyt erillään näistä neuvostopuuhista ja selittänyt noudattavansa ainoastaan niitä määräyksiä, joita hallitus, s.o. väliaikainen toimikunta antaa.

Nykyinen kieltolaki tilanne Ontariossa.

Sen jälkeen kun sodanaikaiset väkijuomaliikettä rajoittavat säädökset peruutettiin vuoden alussa, on Ontarion kieltolakitilanne näyttänyt tavalliselle sanomalehden lukijalle jotakuinkin sekavalta. Kuten muistamme oli maakunnallisvaaleissa viime syksynä äänestettävänä kysymys maakunnallisen kieltolain voimassapitämisestä tai kumoamisesta, jolloin kieltolain kannattajat voittivat huomattavalla ääntenenemmistöllä. Mutta maakunnallinen kieltolaki, n. k. Ontarion Raittiuslaki, kieltää ainoastaan — muutamia huomattavia poikkeuksia lukuunottamatta — päihdyttävien juomien valmistamisen ja myynnin maakunnassa, eikä väkijuomain tuottamista yksilöllisiin tarkoituksiin. Täten heti kun sodanaikaiset federaaliset rajoitukset poistettiin, oli jokainen yksilö oikeutettu tilaamaan väkijuomia ulkoa "persoonallisiin tarpeisiinsa." Mutta ennen federaliparlamentin viime istuntokauden päättymistä, vahvisti parlamentti lain (Bill 26) joka säätää että sellaisissa maakunnissa joissa on voimassa laki, joka kieltää päihdyttävien juomien valmistuksen ja myynnin siinä maakunnassa, voi maakuntahallitus esittää federalihallitukselle pyynnin, että kysymys väkijuomain tuonnin kiellosta asetettaisiin kansanäänestyksellä ratkaistavaksi. Tämän jälkeisestä asiain kehityksestä Ontarion kieltolakitilanteessa mainittakoon seuraavaa:

Ontarion raittiusväestön keskuudessa ilmeni kaksi eri melipidettä mainitun lain sovelluttamiseen nähden. Ontarion Referendum komitea päätti tammik. 22 p. pitämässään kokouksessa pyytää äänestyksen toimittamista tämän lain mukaan, pitäen sitä Ontarioon soveltuvana. Canadan yleisen raittiusliiton, n. k. Dominion Allianeen, Ontarion osasto oli sitä ennen kuulustellut lakiasiain erikoistuntijain mielipidettä mainitun asetuksen sovelluttamisesta Ontariossa ja saanut vastauksen, että Bill 26 ei koske Ontarion maakuntaa, koska Ontarion raittiuslain yhdessä kohdassa määritellään päihdyttäviksi juomiksi sellaiset juomat, jotka sisältävät kaksi ja puoli prosenttia alkoholia, ja toisessa kohdassa tehdään päihdyttävien juomien myyntikieltoon poikkeus, jonka mukaan kotimaisten viinien myyminen, vaikka ne sisältävätkin huomattavasti yli edellisessä kohdassa mainitun määrän alkoholia, on luvallista. Koska Bill 26 nimenomaan säätää, että äänestys tuontikieltoa koskevasta kysymyksestä voidaan toimittaa ainoastaan niissä maakunnissa, joissa väkijuomain myynti on jo ennestään kiellettyä, ei tälläistä äänestystä voitaisi toimittaa Ontariossa, jossa sellaisten juomien, jotka maakunnan raittiuslaissa nimenomaan määritellään päihdyttäviksi juomiksi, on sallittua, ja jos tälläinen äänestys toimitettaisiinkin, voisi ylioikenden päätös sen myöhemmin kumota. Näin lausuttiin lakiasiaintuntijain raportissa, jossa samalla viitattiin muihinkin vajavaisuuksiin Ontarion raittiuslaissa.

Tämän raportin perusteella päätti Dominion Allianeen Ontarion osaston toimeenpaneva komitea vastustaa äänestyksen toimittamista, koska äänestyksen lakivoipaisuus oli kysenalainen ja äänestys niin ollen tuottaisi vain ehkä tarpeettomia kustannuksia maakunnalle. Komitea oli tiedustellut federalihallituksen oikeusosaston mielipidettä äänestyksen lakivoipaisuudesta, mutta tämä kieltäytyi antamasta ennakkomielipidettä asiassa. Näin ollen päätti komitea ehdottaa korjauksia Ontarion raittiuslakiin, että kotimaisten viinien valmistaminen ja myynti kiellettäisiin ja muut vajavaisuudet korjattaisiin niin, että äänestyksen lakivoipaisuudesta ei voisi olla epäilemistä. Referendum komitea kuitenkin vastusti tätä ehdotusta, pitäen nykyistä Ontarion raittiuslakia kyllin tehokkaana ja Bill 26-lakia Ontarioon soveltuvana. Täten ilmeni jyrkkä erimielisyys näiden kahden raittiusjärjestön välillä.

Tämän kuun alkupuolella pidettiin näiden järjestöjen johtohenkilöiden kokous Torontossa, jossa nähtävästi päästiin jonkunlaiseen sopusointuun. Päätettiin kannattaa äänestyksen toimittamista ja samalla suositeltiin korjauksia Ontarion raittiuslakiin. Myöhemmin onkin ehdotus väkijuomain tuontikieltoa koskevan kysymyksen äänestykselle asettamisesta — n. k. McCrearyn ehdotus — esitetty lainlaatijakunnalle ja luultavaa on että se tulee hyväksytyksi. Myöskin on ehdotettu perinpohjaisia korjauksia Ontarion raittiuslakiin. Jos McCrearyn ehdotus vahvistetaan tullee väkijuomain tuontikieltoa koskeva kysymys Ontariossa pikapuoliin äänestykselle. Jos kysymys tulee äänestykselle ilman että ehdotettuja korjauksia Ontarion raittiuslakiin hyväksytään, voitanee äänestäjien päätöksen voimaanpaneminen ehkäistä siksi kunnes ylioikeus lopullisesti päättää äänestyksen lakivoipaisuudesta.

Kallis aika.

Ihmisten on vaikea tottua ajattelemaan yleistä rahanarvon alenemista muuna kuin hetkellisenä maailmansotaan kuuluvana ilmiönä. Nyt on rauha jotensakin palannut; hintojen pitäisi siis myös jo nopeanlaiseen palautua rauhanaikaiselle kannalle. Tämä jatkuvaa pettymystä ja ainaisia harhalaskelmia aiheuttava käsitys tuntuu haitallisimmin siinä, että se pidättelee olosuhteiden kunnollista sovittelua uudelle rahatasolle, joskin nyt viimeksi on pakosta häädytty tekemään yhä yleisempiä myönnytyksiä kalliille ajalle ja käsittelemään tätä toki vielä jonkun aikaa pitkittyvänä. Finanssitutkijaimme kantana on, että olosuhteet välttämättömästi vakiintuvat melkoista alemmalle rahanarvo-tasolle kuin sodan alkupuolella vallitsi.

Tähän käsitykseen ovat raha-asiain erikoistutkijat johtuneet, joten siihen lienee mukauduttava. Kaikille maille on tämä kehitys yhteinen joskin olojen mukaan eriävässä mitassa. Vakuuttavimpia todisteita kalliin ajan "yleispätevyydestä" on Yhdysvaltin hintatason suuri yleneminen. Onhan tavalliseksi selitykseksi hintojen nousulle huomautettu sodan aiheuttamista vaurioista, jotka ovat tuottaneet tavaranpuutetta ja ehkäisseet kansainvälistä liikevaihtoa, niin että kallishintaisuus muka pääosaltaan johtuisi tavaransaantia suuremmasta kysynnästä, jo piankin korjautuvasta seikasta. Tietysti tällaisia sattuu paljonkin. Mutta, satunnaisista, aivan huonnottomista kiristystapauksista puhumatta, jotka kyllä jossakin määrin vaikuttavat muuhunkin nousuun, on kallishintaisuus hyvin huomattava kaikilla aloilla, ja Yhdysvalloissa eivät hinnat ole nousseet paljoakaan vähemmin kuin brittien saarilla ja Ranskassa. Kuitenkin on Englanti tonnistopuutteen moninkertaisiksi kohottamien rahtimaksujen vallitessa pääasiallisesti tuonnista riippuvainen ja menettänyt miljoonia tuotannon kehittäjiä kuten Ranskakin, joka vielä on suurelta osaltaan joutunut hävitetyksi, mutta Yhdysvallat ovat tulleet omillaan toimeen, saaneet järjestää oman kulutuksensa vapaasti ilman juuri minkään tavaran puutetta, ja sunnattoman liikamääränsä vieneet ulkomaille. Poikkeuseasemassaan Yhdysvallat saivat osakseen mitä vilkkainta vaurautta maailmansodasta, ja kaikkesta huolimatta on ollut mahdoton sielläkään tehokkaasti taistella hinnannousu-virtausta vastaan.

Yhdysvaltain muuttuneen rahatason syiden tutkiminen on senvuoksi erittäin valaisevaa kalliin ajan selittämiselle yleensä. Sikäläinen etevin raha-asiain tuntija Yalen yliopiston professori Irving Fisher, on useaan kertaan esittänyt näkökohtiaan kysymyksestä. Pörssilehdessä Magazine of Wall Street hän lausuu, että amerikalaiset ovat jotuneet pysyvästi korkeammalle hintatasolle, "ja mitä pikemmin tämän maan liikemiehet omaksuvat tämän vakaumuksen ja sovittautuvat siihen, sitä tehokkaammin pelastavat itsensä ja kansan niiltä onnettomuuksilta, joita on tulossa, jos pysymme nykyisessä petollisessa toivossamme." On hyödytöntä ajatella sodanedellisiä hintoja ja niiden odotukseen mitään perustaa, vakuuttaa hän; hinnat voivat jonkunverran laskeutua, mutta ylimalkaan ne pysyvät nykyisellään, kaksin- ja kolminkertaisina entiseen verraten. Fisherillä ei ole ollut otettavana lukuun Yhdysvaltain osalta valuuttakysymystä; niissä maissa, jotka suhdattoman tuontinsa johdosta ovat joutuneet aivan poikkeuksellisiin hintaoloihin, kuten esim. Suomessa, jää toivoksi tasoittaa epäsuhtaisuutta tuonnin ja viennin lu/nnollisemmalla järjestelyllä, mutta tämäkin on varsin verkkaisesti aikaansaatavaa, epäkohdan kerran päästyä vauhtiin, ja parannuksen parhaaksikin tulokseksi siis jäisi päästä vain sellaiselle rahanarvon tasolle kuin Yhdysvalloissa vallitsee, tämän maan ollessa ehdottomasti suotuisimmassa asemassa talouselämänsä omintakeisuuden puolesta. Toiselta puolen on huomattava, että tällainen yleismaailmallinen valuuttatasoituksen kehitys osaltaan huonontaa dollarin poikkeuksellista arvoa kansanvälisessä kaupassa ja vaikuttaa haitallisesti Yhdysvaltain omaan hintatasoon.

Selvitellessään sitten sitä merkillisyyttä, että hinnat ovat Yhdysvalloissa niin tavattomasti nousseet, maan erinomaisesta taloudellisesta toimeentulosta huolimatta, näkee professori Fisher pääsyyksi liikkeessä olevan rahan kokonaismäärän kasvamisen. Yhdysvalloissa tämä lisäys nousi v:n 1913 3,8 miljaardista dollarista viiteen ja puoleen v. 1918, ja pankkitalletukset 13 miljaardista 25:teen. Venäjän ulkopuolella lisääntyi maailman liikkeessäoleva raha sodan aikana viidestä miljaardista 45 miljaardiin, dollareiksi laskettuna, ja viidentoista johtavan maan pankkitalletukset 27 miljaardista 75 miljaardiin. Hinnat ovat nousseet sitä mukaa — Venäjällä aivan huimaaviksi, kun sikäläinen setelimäärä on bolshevikikautena kohonnut 80 miljaardiin dollariin eli enempään kuin muualla maailmassa yhteensä. Tästä vuorovaikutuksen laista on havaittavana hyvin selviä todisteita sekä vanhemmilta historian kausilta että nykyvuosilta. Niinpä Yhdysvalloissa alkoi rahan nopea lisääntyminen elok. 1915, hallituksen tarvitessa suurta setelistöä sodan mahdollisuuden varustuksiin, ja kuukautta myöhemmin tuli vauhtiin hintojen nousu. "Sitten lakattiin äkkiä helmikuulla 1918 painattamasta lisää seteleitä, ja jo pari kuukautta myöhemmin myös pysähtyi hintatason yleneminen."

Metallirahan ollessa todellisena rahakantana ilmeni niinikään rahanarvon vaihteluita, yhteisinä kultakannan maissa, ja yhteisinä hopeakannan maissa, mutta erilaisina kulta- ja hopeakannan maiden kesken. Nykyään on rahakantana vallitsevasti "paperikanta", ja tietysti tämän rahan aivan tavaton lisääntyminen on johtanut sikäli suurempaan ja ennenkuulumattomaan rahanarvon alenemiseen, niinkuin alenee hinnoissa kaikki tavara tarjollaolonsa kasvamisen mukaan. Paperirahan suunnaton painatus oli sotivien valtojen mukavin keino saada pikaisesti maksuvälineitä hallitusten tarpeisiin; ei ollut aikaa yrittää kerätä sodankäynnin yhteydessä olevien kustannusten pääosaa asukkailta veroina, ja oltiin kansainvälisesti entistään epäitsenäisemmässä asemassa. Puolueettomat maat joutuivat vähitellen samaan kadotukseen — ollessaan sekä pakotettuja lisäämään varustelujansa että taloudellisesti riippuvaisia mahtavampien talouselämästä. Runsas rahansaanti ja sota-ajan häikäilemättömyys edisti virallista tuhlaavaisuutta, täten lisääntyneet yksityisten tulot aiheuttivat yksilöissä samaa avokätisyyttä, ja niin heikkoni rahanostokyky yhä laajemmalti.

Yletön setelistö edustaa liiallista luottoa, mutta valtioiden on nyt vaikea saada tätä velkaansa edes tuntuvasti vähenemään, vetää setelimääriä pois liikkeestä. Mahdollisimman tehokkaalla verotuksella voidaan sitä estää vielä jatkuvasti paisumasta, samoin kuin on ehkäisykeinona kansainvälisen riippuvaisuuden lieventäminen tuonnin ja viennin keskinäisen suhteen parantamsella tarmon ja kieltäymyksen varassa. Mutta aivan säännöllisesti ovat historian suuret mullistuskaudet jättäneet rahanarvon melkoista alhaisemmaksi kuin ennen; milloinkaan ei ole päästy entiselleen, ja "kalliin ajan" valittaminen on vähitellen häipynyt yleisen elämäntason sovittautumiseen uusissa oloissa, näiden jonkun verran tasaantuessa.

Sai lievän tuomion.

Ranskan entinen pääministeri Joseph Caillaux, jonka senaatti huomasi syylliseksi "kanssakäymiseen vihollisen kanssa", tuomittiin viime perjantaina kolmen vuoden vangeusrangaistukseen. Rangaistusajasta vähennetään kuitenkin se aika, minkä tuomittu on ollut vankeudessa kuulustelun aikana ja ennen sitä, joten vankeusaikaa on jäljellä vain yksi kuukausi.

Nykyinen kurssimme

Rahanlähetyksille Suomeen

Postin kautta ja Sähköteitse on

Smk. 18:70 Dollarilta

Myös myymme pankki-osoituksia (shekkejä) **markoissa** yllämainitun kurssin jälkeen ja erikoisia, kolmen prosentin korkoa vetäviä matkustajien shekkejä **dollareissa**, jotka Suomessa lunastetaan siellä voimassa olevan **dollarin** kurssin jälkeen.

Lähetyskulut rahalähetyksille postin kautta on 15c. summilta alle $20.00; sitä suuremmilta summilta mitään kuluja ei peritä. Lähetyskulut sähköteitse on $3.50 kaikilta summilta.

Kaikki lähetykset osoitetaan postin kautta, jos sähkösanomalähetystä ei erikoisesti pyydetä.

Osoittakaa lähetyksenne vastaanottajan ja lähettäjän osoitteilla varustettuina osoitteella:

FOREIGN DEPARTMENT

FIRST NATIONAL BANK,

HANCOCK, MICH.

Perustettu vuonna 1874. Varat yli $3,000,000

Kirjoittakaa suomeksi; meillä on kuusi suomalaista liikkeessämme.

Rahanlähetyksiä Suomeen.

Me olemme järjestäneet asiat siten että voimme välittää rahalähetyksiä Suomeen, tyydyttävämällä tavalla kuin on tähän asti ollut mahdollista.

Lähettäessänne rahanne tämän pankin välityksellä, saatte varmasti nopean ja luotettavan palveluksen ja parhaimman kurssin.

Yhdeksäntoista haarakonttoria eri osissa kaupunkia, joten tämän pankin kanssa on helppo tehdä liikettä. 3 prosentin korko maksetaan talletustilillä.

The PEOPLES STATE BANK
Detroit, Michigan.

Luonteen kasvatuksesta.

Kaikkien ihmisten yhteisenä päämääränä on pyrkimys onnelliseksi tulemisekseen. Mutta kun tulee kysymykseen, miten onnea on tavoiteltava niin silloin tiet haarautuvat. Toiset arvelevat onnen riippuvan rikkaudesta, toiset toimettomasta nautintoelämästä j.n.e. Ja millaiseksi onni käsitetään, sellaisena sitä tavoitellaan.

Mikä on sitten onni ja miten se on löydettävissä?

Parhaiten voitanee onni määritellä sanomalla, että se on ihmisen tyytyväinen mieli. Onnellisuus on tyytyväisyyttä.

Miten ihminen sitten saavuttaa tyytyväisen mielen? Johtuuko se rikkaudesta, tai nautinnosta, tahi suuresta opista vai missä ovat sen juuret? Katsokaa rikkaita ja te huomaatte, että heissä on tyytyväisiä ja tyytymättömiä. Samoin on laita köyhäin, sekä oppineiden ja oppimattomain keskuudessa. Nautinnossa eläjät huomaamme melkein kaikki tyytymättömiksi. Kun sitten tarkastamme syitä onnettomuuteen tai onneen, saamme huomata, että se useimmissa tapauksissa riippuu luonteesta. Luonne määrää pääasiassa sopusoinnun toisten perheenjäsenten ja lähimäisten kanssa, sekä yritysten menestyksen ja luonne määrää millä tyyneydellä otetaan vastaan mahdolliset vastoinkäymiset. Se on päivän selvä asia, että tarmokkaalla ja ahkeralla on toimissaan paremmin menestystä kuin vetelyksellä, sekä että hienotunteinen ja itsehillintäkykyinen ihminen voi välttää paremmin huonot suhteet, kuin kulmikas ja kiihtyväluonteinen.

Muissa suhteissa on luonteen vaikutus yhtä varma. Ja jos ihmisestä itsestä riippumattomista syistä joudumme vastoinkäymisten runneltavaksi, silloinkin onnen tai onnettomuuden tunne riippuu luonteestamme. Kukapa ei olisi joskus joutunut sanomaan lähimäisestään:

Sillä on niin tyytymätön luonne, että sen ei ole koskaan hyvä olla. Tai: Se on niin tyytyväinen, että ei se koskaan tuskittele, vaikka asiat olisi huonostikin.

Me olemme siis kaikin tehneet jokapäiväisessä elämässä sen havainnon, että luonne sittenkin on tärkein onnen ehto ja siksi tulisi luonteenkasvatuksen olla kaikkien ihmisten keskeisimpiä harrastuksia, kun me kaikki tahdomme kerran tulla onnelliseksi.

Ihminen ei ollut menneisyyden paratiisissa sellainen kuin nykyään. Eikä se ollut nykyisen kaltainen myöskään paratiisista ulos suljettaessa, vaan on vuosituhansien elämä meitä paljo kehittäny. Kun ne vaikutteet, joiden alaisena ihmiset ovat vaeltaneet, ovat olleet erilaisia, on kehitys haarautunut eri suuntiin. Siten voimme me nykyaikana puhua ulkonaisista kansallistyypeistä, sekä kansallisista luonteen piirteistä. — Etelän paahtava aurinko on luonut neekerit ja napapiiriseutujen viileys valkoihoiset. Hedelmällisten seutujen vaivaton ravintorunsaus on kasvattanut haaveilijoita ja ankarampien elämäntaistelujen seudut toimen ihmisiä.—Nämä ilmiöt ovat selvinä nähtävinämme. Ja ne antavat meille kouraan tuntuvan todistuksen siitä, miten luonteet muodostuvat. Ne opettava meille että ihmisen vaiheet luovat hänen luonteensa.

Tarkastakaamme tätä asiaa hiukan esimerkkien valossa.

Olettakaamme, että eräällä toimellisella miehellä on 4 poikaa. Paitsi poikia on miehellä m. m. kauppaliike ja maatalo. Isä tahtoo saada pojilleen hyvän aseman. Sen saavuttamiseksi kouluuttaa hän vanhimman poikansa virkamieheksi. Toiselle hän antaa liikkeensä ja kolmas saa talon. Neljäs saa perintöosuutensa rahana. Isällä on tarkoitus, että nuorin poikakin alkaa rahallaan harjoittaa liiketoimintaa, mutta hän kuolee pojan jäädessä puoli-ikäiseksi. Ja nuorin poika jääkin koroillaan eläjäksi.— Kuvitelkaamme, että kunkin pojan jälkeläiset muutamissa polvissa jatkavat isänsä ammattia ja me tapaamme sadan vuoden kuluttu virkamiessuvulla luontaisia taipumuksia henkiseen työhön, samalla kun ruumis tarpeettomana on heikentynyt. Liikemiehen jälkeläsillä on liikemiestaipumukset ja talonpojan jälkeläiset ovat edelleen kuin luotuja leivän kasvattajiksi. Koroillaan eläjän pääomat eivät ole voineet elättää paisunutta perhettä, vaan on pakko ajanut työhön. Mutta suvun leimana on yhä laiska yritteliäisyyden puute. Työ on toisten järjestämää "elinkeinoa."—Mitä pitemmälle tällainen ammattijako olisi käytännössä, sen selvemmät merkit se valaisi luonteeseen.

Väärinkäsitysten välttämiseksi on huomautettava, että luonne on tuhansien polvien elämysten tulos ja että muutaman polven vaellus muovaa vain taipumuksia, joilla ei vielä ole pysyväisesti periytyvän luonteen ominaisuutta. Tärkeätä on muistaa, että ihminen on tulos kaikista sukuhaaroistaan ja että hänen luonteensa ei ole siis esim. vain isän ja isoisän antama. Kun eri sukuhaaroilla on erilaisia luonteen piirteitä, saattaa erilaiset taipumukset taistella luonteessamme ylivallasa. Toisinaan taas saatetaan luonne pääsiassa periä omien vanhempain sivutse joltakin edeltäjältä. Täten saattaa luonteen kehitys ja periytyminen joskus olla vaikeata huomata, mutta kaikkien näennäisten ristiriitain alta paljastuu meille kuvaamaton totuus:

Ihmisluonne on kehityksen lain alainen sekä niiden tehtävien ja vaiheiden mukaisesti, joidenka kosketuksen alaisena ihminen elää, muodostuu hänen luonteensa.
—M. E. M.

Yleisiä uutisia.

Butten kaivosmiehet lakossa.

Kaivosmiehet Buttessa, Mont., ryhtyivät lakkoon viime viikolla I. W. W. liiton paikallisosaston määräyksestä. Työnseisahdus kaivoksissa oli nähtävästi täydellinen, sillä Anaconda Copper Mining yhtiön julkaisemat numerot osoittavat likimäärin 12,500 miestä olevan joutilaana lakon johdosta. Kaivantomiesten virallisessa äänenkannattajassa selitetään, että minkäänlaisia virallisia vaatimuksia ei tultaisi esittämään ja että kaivannonjohtajien on otettava lehdessä julkaistut vaatimukset virallisiksi tahi "tultava konttoriimme ottamaan selvän mitä me vaadimme."

Lakon alkaessa levitettiin I. W. W. liiton paikallisosaston sihteerin allekirjoittamia lentolehtisiä, joissa vaadittiin kaikkien "teollisten ja valtiollisten vankien" vapauttamista, kuuden tunnin työpäivää, seitsemän dollarin minimi-päiväpalkkaa kaikille kaivantomiehille, "rustling"-korttijärjestelmän poistamista, bonus ja tehoisuusjärjestelmän lopettamista, kahden miehen asettamista kaikkiin porauskoneisiin ja samoin kahden miehen pitämistä jokaisessa työpaikassa.

Tappelussa lakkovahtien ja poliisien välillä Never-Sweat kaivannon lähellä keskiviikko-iltana ilmoitetaan neljäntoista I. W. W. liiton lakkovahdin ja yhden poliisin saaneen luodinhaavoja. Kaksi haavoitetuista on vaarallisessa tilassa. Sheriffi O'Rourke, joka oli kaivannolle keräytyneen miesjoukon mukana, kertoi väittelyn käyneen niin tuliseksi, että hän oli päättänyt määrätä lakkovahdit pois kaivannolta ja oli kehottamassa miehiään hajottamaan väkijoukkoa, kun kuului laukaus ja sen jälkeen ampuminen muodostuen yleiseksi, laukauksia sataen joka suunnalta. Sheriffi sanoi saaneensa tietää varmalta taholta, että rakennus, josta ensimäinen lakaus ammuttiin, oli Simonsin ruokatalo. Sen omistaja Mrs. John Lowney on kuitenkin vakuuttanut, että talostaan ei ammuttu. Lakkotuneet kaivantomiehet kokoontuivat ampumisen jälkeen suomalaisten haalille mielialan ollessa hyvin kireän. Poliisireservit kutsuttiin palvelukseen.

Erästä vahtimiestä Butte Daily Bulletinin toimiston ulkopuolella ammuttiin viime torstaiaamuna. Ampuja oli toinen vahtimies. Lehden johtajat vakuuttavat ampumisen tapahtuneen vahingossa. Bulletin on I. W. W. liiton paikallisunion virallinen äänenkannattaja.

Perjantaina saapui Butteen liittohallituksen sotilaita Camp Lewisista, Wash., ja alkoivat toimittaa vahtipalvelusta kaupungissa. Minkäänlaisia mielenosoituksia ei tapahtunut sotilaitten saapuessa. Kaivantovirkailijat alkoivat heti järjestää kaivantojen jälleen avaamista. Never-Sweat kaivoksella tapahtuneen mellakan jälkeen oli valtion kuvernööri pyytänyt, että liittohallituksen sotilaita lähetettäisiin lakkoalueelle.

Suomalainen lähetystö Lontoossa.

Suomen lähetystö, johon kuuluvat ulkoasiain ministeri Holsti, eduskunnan varapuhemies A. Kotonen ja armeijan esikunnan päällikkö, kenraali O. Enckell, saapuivat Lontooseen t. k. 14 p. Sieltä tulee lähetystö jatkamaan matkaansa Pariisiin ja Roomaan lausuakseen Suomen puolesta kiitollisuutensa Englannin, Ranskan ja Italian hallituksille sen johdosta, että ne ovat tunnustaneet Suomen tasavallan itsenäisyyden. Kotonen, joka tunnetaan sosialidemokraattien johtomiehenä, on käynyt J. R. Clynen ja muiden Englannin työväen johtomiesten puheilla. Tri Holsti on lausunut, että ystävällisten suhteiden aikaansaaminen Venäjän kanssa on välttämätön, sillä Suomen on saatava viljaa Venäjältä.

D'Annunzio aikoo perustaa uuden kansojenliiton.

Italian kansallissankari D'Annunzio suunnittelee uuden kansojenliiton perustamista, ilmoitetaan Fiumesta. Uuden liiton jäseniksi tultaisiin kutsumaan eri maiden sorretut kansat, jotka tavalla tai toisella ovat joutuneet toisten kansojen vallan alle. Tätä varten on hän kutsunut koolle yleisen konferenssin Fiumeen toukok. 15 p., johon odottaa edustajia Egyptistä, Irlannista, Turkista, Persiasta, Montenegrosta, Unkarista ja Intiasta.

Maanviljelystyöläisistä puute.

Yhdysvaltain maanviljelyssihteeri Meredith arvelee että farmityöväestä tulee ensi kesänä olemaan yhtä suuri puute kuin kaksi vuotta takaperin ja että tämä uhkaa vähentää ruokatavarain tuotantoa.

Bolshevikit surmanneet entisiä Denikinen armeijan sotilaita.

Puolalaisissa sanomalehdissä kerrotaan bolshevikien murhanneen 3,000 Denikinen armeijaan kuulunutta sotilasta sairaaloissa ja vankiloissa Rostovin valloituksen jälkeen.

Teki itsemurhan maastakarkoittamisen pelosta.

Los Anglessa, Cal., asuva Mike Dragich niminen itävaltalainen riitaantui erään tuttavansa kanssa, joka uhkasi toimittaa hänet maastakarkoitettavaksi. Mies alkoi tämän johdosta suremaan, tullen lopulta synkkämieliseksi. Hän asetti pari Amerikan lippua huoneesna ikkunaan ja ampui sitten itsensä kuoliaaksi.

Suomen neuvottelut välirauhasta.

Viimeiset Itämeren valt. tulleet tiedot osoittavat että neuvostohallitus Moskovassa on asettumassa sotaiselle kannalle, kertoo Tukholmasta saapunut tiedonanto. Tämä ilmenee selvästi Suomen yrityksissä saada aikaan välirauha. Neuvottelujen alkaessa olivat suhteet edustajien välillä ystävälliset heidän kokoontuessa rajalla, mutta maanantaista lähtien ovat neuvostohallituksen komissionerit vastustaneet suomalaisten jokaista lausuntoa ja selitystä ja kieltäytyneet myöntämästä kohtia, joihin he olivat varhaisemmissa neuvotteluissa suostuneet. Monin tavoin ovat he osoittaneet että Moskovasta on annettu määräys lisätä painostusta. Tällaista kannan muutosta ei voida selittää, ellei neuvostotasavalta aijo esiintyä uhkaavan peräänantamattomana toivoen siten voivansa vahvistaa Krassinin asemaa taloudellisen avustuksen yrittämisessä.

Suomi kieltäytyy muuttamasta alkuperäisiä sopimuksia koskien nyt sen hallussa olevia alueita itärajalla ja ei se ensinkään pelkää että bolshevikit hyökkäisivät, vaikka neuvottelut muodostuisivatkin tuloksettomiksi.

Salaperäinen hukkumistapaus.

Dora Salo, kahdenkymmenenkolmen vuoden ikäinen suomalainen tyttö löydettiin sunnuntaina t. k. 11 p:nä hukkuneena Coney Islandin rannalta, kertoo New Yorkin Uutiset. Toistaiseksi ei tiedetä syytä hukkumistapaukseen. Poliisin taholta uskottiin sitä itsemurhaksi, mutta sisaren todistuksen mukaan ei itsemurhateoria voi tulla kysymykseen, sillä tytön käytöksessä ei ollut koskaan mitään sellista, joka olisi aiheuttanut luulemaan, että hän hautoi itsemurha-ajatuksia.

Bagdadin rata.

Tämän vuoden aikana valmistunee kaksikymmenvuotisen, monivaiheisen työskentelyn tuloksena maailman mielenkiintoisin rautatiehanke, saksalaisten suurisuuntaisesti alulle panema ja kehittelemä Bagdadin rata, jonka alottamiselle englantilaiset tekivät esteitä kilpailijoina ja jonka viimestely nyt on jäänyt heidän huolekseen. Samalla koko rautatie pitkin jättiläispituuttansa Bosporuksen salmesta Persianlahdelle asti joutunee vähitellen kutakuinkin englantilaiseksi liikeyritykseksi, turvaamaan heidän maailmanvaltiutensa nyt tapahtunutta lopullista ulottumista Arabiaan, Mesopotamiaan ja Persiaan. Koko ihmiskunnan kehitykselle on toki tärkeätä, että Europa täten pääsee välittömään ja joutuisaan yhteyteen pianpa Intiankin ja muun etäisemmän etelä-Aasian kanssa, kun Bagdadin suuren valtaradan valmistuminen luonnollisesti aiheuttaa jatkuvia ratalisiä.

Rataa oli vuosien mittaan rakennettu erillisinä taipaleina, kuten tunnettua; maailmansodan puhjetessa olisi sen valmiinaolo ollut keskusliitolle erittäin tärkeä ja välipaikkojen ummistelua joudutettiinkin sotavuosina hyvin tarmokkaasti. Vuodesta 1914 vuoteen 1918 työskenteli saksalainen insinööritaito täydellä höyryllä niiden vaikeuksien syrjäyttämisessä, jotka ennen oli lykätty toistaiseksi ja samoista sotilaallisista näkökohdista johtui, että myös englantilaiset kävivät omalta taholtaan ratalinjan äärimmäisessä päässä täydentämään tätä työtä: maaliskuun 11 p:nä 1917 valloitettuaan Bagdadin, he rakensivat varsin käyttökelpoisen radan Persianlahdelta Bagdadiin ja vielä edelleen Tekritiin, alkuperäistä saksalaista ratalinjasuunnitelmaa noudattaen. Tuolla pohjois-Mesopotamiassa nyt enää vain onkin viimeinen pikku taival tätä kaikkiaan 2,200 km. mittaisesta rautatiestä rakentamatta, kun taannoin saatiin puhkaistuksi koko Bagdadin radan päätunneli — 3,795 metriä pitkä — kilikialaisen Tauruksen vaikea-kulkuisessa vuoristoseudussa. Jälkimmäisellä tienoolla on viimeistelty lopulliseen käyttökuntoon Bozantin — Dorakin 42 km mittaista vuoristolinjaa, ja hyvinkin helpoksi osoittautuu Mesopotamian melkein tasaisella maaperällä ummistaa yllämainittu jälellä-oleva aukko, Mosulin itäpuolelta Teqritiin. Rauhallisen edistyksen toiminta saa siten jälleen tärkeän välineen.

St. Lawrence-joen — Suurten Järvien

vesitiehanke on saavuttanut suurta kannatusta Missisippi-jokeen rajoittuvissa valtioissa ilmoittaa vesitieyhdistyksen toimiston-johtaja John Stone Pardee. Missisipin Laakson yhdistys, joka ajaa vesitiehanketta noissa valtioissa, piti äskettäin konventsioninsa St. Louisissa yksimielisesti hyväksyen päätöslauselman, missä Yhdysvaltain ja Canadan hallituksia kehoitetaan viipymättä ryhtymään toimenpiteisiin St. Lawrence-joen kanavoimiseksi ja syventämiseksi sekä sen vesivoiman käyttämiseksi sähkön valmistukseen.

Miehen ja naisen tasavertaisuus Ruotsissa.

Ruotsin valtiopäivillä hyväksyttiin äsken valtavalla enemmistöllä uusi avioliittolaki, joka antaa naisille samankaltaiset oikeudet kodissa sekä liike- y. m. asioissa kuin miehillekin. Uusi laki poistaa Ruotsin miesten ikivanhan oikeuden olla täydellisenä isäntänä kodissa ja antaa naisille tilaisuuden vaatia korvausta työstään taloudenhoitajana ja äitinä sekä oikeuden kontrolleerata perinnön tai muun omaisuuden, joka hänellä oli ennen avioliittoon menoaan. Tämä laki muuttaa perinpohjin naisten aseman Ruotsissa, missä naineiden naisten asema on pysynyt muuttumattomana vuosisadan. Lain koko merkitys perustuu käsittelle, että avioliitto on tavallaan liiketoveruus, jossa miehen ja naisen tulee saada yhtäläisen osan voitoista ja menestyksistä, jotka ovat olleet tuloksina yhteisistä yrityksistään.

OMA KOTI.

Ylläolevat kaksi lyhyttä sanaa merkitsevät hyvin paljon ihmisen elämässä. Kenellä on oma koti, ja jos se koti on onnellinen, sisältää se silloin elämän puhtaimman ja todellisimman onnen. Ja kenellä sitä ei ole, niin hänen ajatuksensa aina kohdistuvat sitä kohti ja se tulee olemaan hänen elämänsä pääpyrintönä. Ja kun hän on löytänyt mitä on halunnut ja seisoo oman kotinsa kynnyksellä rakastettunsa vieressä, silloin avantuu heille uusi maailma, sillä koti on paikka, jossa toteutuvat heidän toiveensa eli myöskin pettymyksensä.

Ei ole miehen hyvä olla yksinänsä eikä naisen myöskään. Yksinäinen mies ja nainen ei koskaan voi tulla siksi, mitä ne yhdistettynä ovat. Jokaisessa ihmisessä on jaloja ja epäjaloja ominaisuuksia. Mutta jos hän yksin vaeltaa eivät ne tule niin näkyviin kuin ne tulevat kun aviopuolisot yhdessä kulkevat. Myös monia epäkohtia korjantuu, kun aviopuolisot rakkaudessa koettavat toistensa heikkouksia ja epätasaisuuksia korjata. Ja tämä kaikki tapahtuu kodissa. Siksi oma koti onkin niin toivottu, että jokainen toivoo: "joi, jos saisin oman sievän kodin!"

Mutta koti ei ole ainoastaan siinä että on huoneet ja kauniit huonekalut sekä asukkaat. Ennenkuin se voi tulla oikeaksi kodiksi, täytyy siinä löytyä rakkaus sen asukasten keskuudessa. Kun on kahdenpuolinen rakkaus aviopuolisoiden välillä, he ovat ahkeria, tyytyväisiä ja luottavat korkeimman apuun, silloin he voivat rakentaa itsellensä ja lapsillensa todella onnellisen kodin. Ja kun kodissa vallitsee kärsivällisyys, joten pahat päivät otetaan yhtä tyynesti vastaan kuin hyvätkin, silloin eivät vastoinkäymisetkään voi särkeä kodin onnea, vaan päinvastoin ne vielä enempi terästävät sen asukkaita.

Milloinkaan ei elämän taivas voi olla niin selkeä, ettei siinä pilviäkin ilmene, mutta piliviset päivät ja pienet myrskytkään eivät tuntuvasti vaikuta hyvän kodin rauhaan, vaan ne kestetään toivossa että pian taas tulee kirkas päivä, joka tekee ilon vielä suuremmaksi kun jälleen on päästy myrskystä.

— Jokainen, joka rakentaa asemaansa toisten ihmisten sortamisella, saa kerran kokea asemansa epävarmuudesta.

— Kaikilla on aina jotain oppimista, sillä opinkirjamme annetaan vasta ruumisarkullemme. — Seuffert.

— Vuosittain saa Sveitsissä 100 ihmistä surmansa putoamalla vuorien halkeamiin.

— Omatunto huutaa velvollisuuden täyttämistä, säännöllisesti ,niinkuin kukko aamun koittoa. — Victor Hugo.

— Paha, mikä lähtee suusta, putoaa sydämelle.

— Missä on paljon rakkautta, siellä on paljon erehdystä.

Se on tulossa jota olette odottaneet

MIKÄ?

Se Suuri Jättiläismyynti

$80,000

Varasto Ensiluokkaista Tavaraa

Alkaen Torstaina, Toukok. 6 p. täsmälleen kello 9 e. pp.

H.B. WILKINS Square 88

Puoti on suljettuna Maanantaina, Tiistaina ja Kes kiviikkona, Toukokuun 3, 4 ja 5 p., jolloin tavaroihin merkitään alennusmyyntihinnat ja varasto järjeste tään. Tämän suuren halvennusmyynnin aikana voitte ostaa dollarilla yhtä paljon kuin tavallisesti voi os taa kahdella dollarilla.

H. B. WILKINS SQUARE 88

Cumberland St. Port Arthur

Meiltä ja Kaikkialta

TORONTO, ONT.

Aniharvoin näkee mitään kirjoitusta täältä Torontosta. Canadan Uutisten viime numerossa oli kuitenkin kirjotus nuorisoseuran toiminnasta. Sen kautta johtui mieleeni, että olisihan sitä seurakunnan toiminnastakin joitain mainitsemista. Ja parempihan se on myöhäänkin kuin ei milloinkaan.

Toronton seurakunta menee eteenpäin oikein hyvin. Sen toiminta on ollut vilkasta. Ohjelmallisia illanviettoja pidetään usein arvokkaalla ja sisältörikkaalla ohjelmalla. En voi luetella kaikkia ohjelmatilaisuuksia mitä on ollut, vaan yksi, joka oli v. k. 27 päivän itana, on erityisesti jäänyt mieleeni, senkin vuoksi, että se koski vähän rahapussiin, kun piti maksaa 25 senttiä sisäänpääsyrahaa. Niin, sen iltaman nimi oli "salaisuuksien sarja" ja siitä piti maksaa mainittu summa. Rahaa tulikin yli viidenkymmenen dollarin. Sievoinen summa yhden illan tuloksi.

Sitten oli äitien iltamat 3 päivä tätä kuuta. Se ilta ei minun mielestäni jää koskaan unholaan. Kuulin puhuttavan äitien vaivoista ja vaikeuksista. Ensin piti puheen past. Henrikson, mainiten kuinka äiti ahertaa kotona yötä ja päivää kodin ja lastensa hyväksi ja lapset kun tulevat korvan tasalle, niin he eivät enää välitä mitä äiti sanoo, vaan sanovat: "Ole hiljaa; me menemme 'nikkelimyllyyn' tai haalille tanssimaan. Me ollaan nuoria; sinä olet vanha, niin ole sinä kotona. Niinhän sinäkin olet ennen nuorena tehnyt." — Ja äiti saa katkerat kyyneleet vuodattaa ja muistella, onko hän ollut semmoinen kuin hänen lapsensa muistuttavat. Ja niinhän se olikin, täytyy hänen tunnustaa, kun muistelen. Nythän ne tulee eteeni minunkin tekoni ja työni. En voi syyttää lapsiani; enhän minäkään totellut isiäni ja äitiäni, ja vieläpä minä silloinkin tanssin kun oli tuo ensiminen tytär kannettavana. He ovat saaneet perintönsä minulta.

Täälläkin on niinkuin muuallakin tuollaisia. Olen nähnyt kun joku tyttö tai poika ärjyy äidilleen ja eivät vielä kykene oikein henkensä elätusta hankkimaan, vaan kyllä ärjyä osaavat. Siitä näkevät vanhemmat omat lapsuus aikansa, mitä he ovat olleet.

Toisen puheen piti Mrs. Saarimäki, tukoilevista äideistä, selittäen mitä hyötyä siitä on sille ja äidille. Hän muisteli omaa äitiään ja hänen rukouksiaan ja hänen tuottamaa siunausta. Olisi syytä Toronton äideille tulla oppimaan ja keskustelemaan yhteisiin illanviettoihin, joita tullaan pitämään joka kuun ensimäisenä lauantaina iltapäivällä. Älkää arkailko jos teillä on semmonen mies, että hän ei halua laskea yhteisiin äitien iltamiin. Ottakaa raamattu ja avatkaa Paavalin epistola efesiläisille, 5 luku. Siinä puhutaan niin miehelle kuin vaimollekin.

Nyt on ensimäiset äitien iltamat toukokuun 1 päivä. Tervetuloa kaikki mukaan.

Seurakuntalainen.

Koti- ja talous-osasto.

Tulikivi reumatismin parantajana.

Eräs amerikalainen lääkäri kirjoittaa:

Jo kauan sitte on tulikiveä käytetty reumatismia eli luuvaloa vastaan eikä vain sisällisesti, vaan myöskin ulkonaisesti sukissa. Vanhastaan "oppineet" ovat halveksineet kansanomaisia parannuskeinoja, joiden hyötyä he eivät ole muuten voineet selittää kuin riippuvaksi "mielikuvituksesta", s. o. luulottelusta. Kerran toisensa jälestä seuraa kuitenkin terveys jostakusta kansanlääkkeestä. Niin on tulikivenkin laita. Eräs Englannin taitavimpia lääkäreitä kertoo seuraavaa: Eräänä päivänä tuli muuan ompelijatar ja valitti, ettei hän voinut ommella sormiensa luuvalon vuoksi. Määräsin lääkettä ja aikaa kului. Sittemmin tapasin hänen miehensä ja kysyin: kuinka voidaan teillä? Oivasti, vastasi mies, ja tunsin itseni tyytyväiseksi, kunnes hän sanoi: lääke ei auttanut rahtuakaan. Mutta vaimoni pölyytti sukkiinsa rikkijauhetta ja piti niitä yöllä jalassaan, ja sepä auttoi niin, että hän nyt voi esteettömästi ommella ja suorittaa korko-ompelua. Lääkäri lisää, että rikki nähtävästi ihon kautta imeytyi vereen, sillä hopeainen rannerengas, jota ompelijatar käytti, oli rikkihaposta tullut mustaksi.

Keino on viaton. Jos se auttaa, sitä parempi. Lisättäköön, että heti kun kertoja oli kuullut tapauksen, määräsi hän rikkijauhetta sukkiin eräälle 60-vuotiaalle vaimolle, jonka sorminivelet olivat turvonneet ja jäykistyneet, niin että hänen oli vaikea ommella. Viikon kuluttua tuli hän ja sanoi: minua oikein lämmitti sormiin saakka. Se ei ole mitään luulottelua. Katsokaa, kuinka niitä voin liikuttaa! Samalla soitteli hän niillä ilmassa. Toivon, että parannus jatkuu.

Hampaiden hoidosta.

Hampaiden välissä tulee olla luonnolliset väliöt. Kuulee usein ihmisten kysyvän sitä, että eivätkö sellaiset hampaat ole paremmat jotka ovat toinen toisissaan aivan kiinni kuin että olisivat erillään. Potilas sanoo usein hammaslääkärille, että hän pitää siitä että hampaat ovat kylki kyljessä kiinni toisissaan. Sellaiset ihmiset eivät tiedä väärääkään siitä mikä on itse hampaille edullista.

Ne ihmiset, joidenka hampaitten välissä on aina pieni rako, ovat paremmalla puolella. Tällä en tietenkään tarkoita sitä, että joitakin hampaita puuttuisi suussa tahi että väliköt muuten olisivat luonnottoman suuret.

Syy on seuraava. Ruuan jätteitä jää aina syömisen jälkeen hampaitten väliin ja tunkeutuvat niiden väliköihin jopa sillonkin vaikka näennäisesti ei välikköä olekaan ja sitä on seurauksena se, että hammasharja ei voi tehdä tehtäväänsä, vaan jäävät ruuan jätteet hampaitten väliin ja alkavat tehdä pahennustaan: mädättää hampaita. Silloin molemmat hampaat kahden puolen sellaista välikköä kuihtuvat ja niiden pelastamiseksi välttämätöntä pilaantuneet hampaat joko täyttämällä tahi sillottamalla parantaa tahi jos pilaantuminen on mennyt liian pitkälle, ovat ne poistettavat pois.

Jos siis hammaslääkäri täyttäessään tahi muuten korjatessaan hampaita jättää hampaitten väliin luonnollisen välikön, niin tapahtuu se potilaan omaa parasta katsoen. Missä hampaiden välillä on luonnollinen välikkö siellä hammas ei pääse niin pian vahingoittumaan, sillä hammasharja voi silloin vapaasti tunkeutua hampaiden välien ja puhdistaa sieltä kaikki ruuan jätteet. Tällaiset hampaat sitä paitse ovat paremman näköisetkin.

Vanhoja "pränttejä."

Vanhan kirjallisuuden joukossa on esim. eräs "Nuorukaisille Neuvoksi"-niminen lauluvihko, joka on ollut julkaistuna Kuopion Sanomain numerossa 12 v. 1857, mutta sitten monen toivomuksesta on saatu eräs liminkalainen J—n R—i (liekö itse runoilija) eri vihkoseksi toimittanut. Siinä eräs petetty neitonen hoilottaa surkeaa tilaansa ja kuuluu muuanko värssy näin:

"Voi armotoind sydänd, kun raskeit mun jättää, Vaikkas mull' lupasit omaks' tull', En tahdo maksettaa niin rakkaana pitää, Kuings kuitengin kultan niin kovin teit mull, Viell teille nuorukaisill' sanon, Se joka vakaisest kanoo tahto, Hä totuudella tervatkoon sydämens."

Ruotusotamiehillä ja koko sillä järjestöllä näkyy olleen myös oma sääntönsä. Näiden sääntöjen 26 pyk. kuuluu:

"Palvelukseen otettava sotamies ei saa olla 36 vuotta vanhempi, eikä 17 v. nuorempi, lyhyttä vartaloltaan ei saa hyljätä, jos vaan hän on tukeva ja täyttää munteeringin ja on muutoin virkeen ja tunnettu hyvästä käytöksestä. Tätä ja tarpeellista christinopin tuntoa pitää aina vaadittaman sotamiesta vastaanottassa.

33 pyk. kuuluu: "Sotamiehen pitää ahkerasti käymän kirkossa sunnuntai- ja juhlapäivinä ja oleman läsnä katekismustukinnoissa ja niin myös käymän Herran pyhällä ehtoollisella ja hän on velvollinen komppaniian kokouksissa näyttämään pappien todistuksen että hän on näissä asianhaaroissa täyttänyt velvollisuutensa."

Almanakan v:lta 1848 lopussa on n. s. takapuolikirjoitus, jossa neuvotaan pellavan viljelystä ja puhutaan jo silloin syvänmuokkauksen eduista. Siinä nimittäin sanotaan: "Tällä syvemmällä kyntämisellä (6 tahi 7 tuuman paikoille) olemme välttäneet pahimpia sekä kuivuuen että märkyyen sillä pitkällä pouvalla niin pellavan tavalliset hienommat juuret eivät soatak sisään tunkeita tähän kovan maahan voan jos moa on kynnetty kyllä syvältään niin/soattaa juuret kyllä tunkeita siihen kosteissaan aina olevaan moahan ja siinä imee voimansa, jos sattuisi kylmäinen ja saellinen kesä niin se liika kastekin painuu siihen alempaan pehmeään multaan lähin tätä roakaa, tahi kovaperäistä moata ja päällimmäinen moa-pinta pysytteleiksen arvollaan kuvempana ja lämpöisempänä. Pellavanki juuret, joilla silloin ei ouk tarvista syvältä ehtiä hyövynkinsä pysytteleiksen peällemmäisessä pinta-mullasta eivätkä vaivautetak liian paljolta märkyyveltä."

Villikauran hävittäminen.

Villikaura on pahimpia maanviljelijän vihollisia missä kevätnisua käytetään, joten maanviljelyshallitus Washingtonissa on antanut neuvoja sen poistamiseksi niissä osissa Yhdysvaltoja, joissa kevätnisua käytetään.

Pääkeino sen poistamiseen on, että antaa sen kasvaa ja sitte hävittää ennenkuin se tuleentuu. Sen lisäksi annetaan vielä eri keinoja, jotka tässä mainitsemme numerojärjestyksessä.

Keino n:ro 1. Kesällä kyntäminen eli panna se laitumeksi. Tämän mukaan tulee villikauraa kasvavan pellon kyntää kesällä eli päästää karjan siihen, että eläimet syövät sen sitä mukaa kuin se kasvaa.

Keino n:ro 2. Maan tulee kyntää kesällä ja panna rukiiseen syksyllä. Rukiin tulee olla sitä lajia, että se kypsyy varhain. Silloin voidaan ruis leikata ensi kesänä ennenkuin villikaura ehtii tuleentua. Oitis kuin ruis on niitetty, tulee kyntää pelto eli panna se laitumeksi siksi syksyksi.

Keino n:o 3. Red Riverin laaksossa on maa hyvin raskasta, joten siellä ei villikaura elä kahta vuotta pitemmälle. Yleinen keino villikauran hävittämiselle on siellä se että pelto kylvetään heinään ja kun pelto on ollut heinässä (alfalfassa, timoteessa eli apilassa) 2 vuotta, on silloin villikaura kadonnut.

Keino n:o 4. Vuoroviljelyksellä on helppo poistaa villikauran.

Keino n:o 5. Maa kynnetään syksyllä ja sitte karhitaan. Keväällä kylvetään ohraan, mutta sitä ennen karhitaan että villikaura kiiruhtaa kasvamaan ja sitte kynnetään 5—6 tuumaa syvään. Sen jälkeen kylvetään varhaista ohraa. Ohra tukahuttaa villikauran. Kun ohra on leikattu, kynnetään taaskin eli päästetään eläimet siihen laitumelle.

Keino n:o 6. Syksyllä kynnetään 3 tuumaa syvään. Varhain keväällä karhitaan ja kylvetään ohraan eli kauraan. Tämä niitetään viheriänä rehuksi. Sen jälkeen kynnetään 5—6 tuumaa syvään ja kylvetään rukiiseen. Kun ruis on kypsynyt ensi kesänä, kynnetään taas ja pannaan sitte keväällä ohraan.

Työtä on paljon saada villikaura poistetuksi, mutta onnistuu se.

— Rikkaruohot ovat joukko varkaita maanviljelijäin pellossa. Ottakaa varkaat kiinni ennenkuin ne ehtivät mennä tiehensä teidän kesäinen saaliinne mukanaan.

— Miksi maanviljelijä niin harvoin muodostaa yhtiön poikansa kanssa? Maanviljelijän sopii yhtä hyvin tehdä se kuin tehtailijatkin tekevät.

OSTAKAA MAATA
KÄYTTÄKÄÄ TILAISUUTTA HYVÄKSENNE.
Minulla on 4,000 eekkeriä parhaita nisumaita Saskatchewanissa. Valmiita farmia ja farmimaita. Hinnat $10.00—50.00 eekkeriltä. Rekortit viljan tulossa kolmenkymmenen vuoden aikana. Ei katovuosia, ei kuivuus eikä myrskyt tee haittaa. Tämä on viimeinen tilaisuus maalle aikoville, sillä maat tässä ympärillä maksavat jo nyt $50.00—100.00 eekkeriltä. Maat sijaitsee New Finlandissa ja ympäristöllä.
Lähempiä tietoja voi saada kirjoittamalla osoitteella:
M. V. HILBERG,
Real Estate Agent.
TANTALLON, SASKA.

Miksi iloitsen kieltolaista.

Kirj. B. H. Päivänsalo.

Elämän kirjavalla merellä haaksirikkoutuu, niin on sattuvasti sanottu, yhtenä ainoana kuukautena enemmän ihmisiä kuin maailman kaikilla valtamerillä koko naisen vuoden kuluessa.

Ja yhtenä vaikuttavampana tuhoojana on ollut ja on alkoholi. Ei mikään kynä voi koskaan piirtää sitä turmiota ja kuolemaa, jonka tämä myrkky on tunnottomien ihmisten käsissä aikaan saanut.

Ja kuitenkaan ei saisi mukа suojella elävää elämää tältä tuhoojalta. Aivan yleisesti pidetään tarpeellisena wartioida asevarikkoja, linnoituksia, siltoja ja muita tärkeitä paikkoja. Ja kuitenkin kaikki tämä on vain kuollutta ja sielutonta tavaraa niitten henkisten ja siveellisten arvojen rinnalla, joita alkohoolin irti päästemisellä tuhottaisiin. Alkohooli hävittää ihmistemppelin. Se jättää jälelle vain raunioita. Ja jos temppelin rauniot yleensäkin ovat ylen surullisia, niin ei loistavimmankaan kivitemppelin rauniot kuitenkaan ole mitään verrattuina niihin raunioihin, jotka syntyvät, kun Jumalan luoma ihmistemppeli tuliotaan ja Herran Henki siitä pakenee.

Ja tuskin kukaan voinee kieltää ettei tuhansia hengen temppeleitä, olisi väkijuomien tähden häväisty ja tuhottu.

Baabelin virtain varsilla itkettiin kuumia kyyneleitä. Ja siinä oli sittenkin kysymyksessä pääasiallisesti Jerusalemin ihmiskäsin rakennettu temppeli. Mutta sortuneen ihmistemppelin raunioilla tulisi meidän vuodattaa verikyyneleitä.

Tosin on näitä paljon, jotka eivät välitä mitään temppelinkään raunioista. He tuntevat vain yhden alttarin, Veenuksen, nautinnon alttarin. Sillä alttarilla he olisivat valmiit uhraamaan kaikki, yksinpä kansansa sielunkin.

Vapauden nimessä he nauravat kaikille kielloille ja kieltolaille. Ja pilaa laskien he koettavat saada arkoja ihmisraukkoja nauramaan kanssaan.

Vaarallista leikkiä nämä kuitenkin leikkivät. Nuorten ja vanhain verta kiihoittavia kiusauksia he ovat valmiit panemaan ihmisten eteen. Ja kun ihmisraukat ovat niin langenneet, sitten huudetaan kiireesti poliisia ja väkivaltaa.

En koskaan unohda sitä näkyä, jonka Helsingissä Fredrikinkadun varrella asuessani usein jouduin näkemään. Anniskelupaikkoihin, laskivat kiiltonappiset vahtimestarit vapaasti kaikki sisään. Mutta kun miesraukat tulivat hoiperteleviksi ja suuriäänisiksi, niin samat vahtimestarit työnsivät heidät armotta kadulle. Ja jos he sitten vielä, niinkuin usein tapahtui, räyhäsivät, haettiin poliisi.

Ajattelin usein, eikö noilla anniskelijoilla ja heidän hengenheimolaisillaan ollut tällaisten ihmisten kohtaloista minkäänlaista tunnonvaivaa. En tiedä miten oli. Mutta nyt näyttää ainakin siltä, että heillä on äärettömän suuri vaiva siitä, että muka Suomen kansan siveellinen taso laskee kieltolain takia. Salapoltot ja salakuljetukset hävittävät heidän mielestään nyt koko lain kunnioituksen. Mutta uskallan kysyä vähentääkö varkaiden ja muiden rikoksentekijäin olemassaolo rahtuistakaan lain pyhyyttä?

Sitäpaitsi liioitellaan suuresti salapolttojen ja muun salahankinnan merkitystä. Liikkuessani ahkerasti seurakunnassani, en ole koko kieltolain voimassaoloaikana nähnyt ainoatakaan räyhäävää päihtynyttä ihmistä.

Eihän hengentemppelimme ole silti puhdas. Kaukana siitä. Iloitsen kuitenkin sydämestäni ettei edes yksi temppelin häpäisijä — väkijuomain kaupittelija ja käyttäjä — on lainrikkojaksi leimattu.

Katsokaamme, ettei nuo rikkojat ja niiden kannattajat saa tärvellä kansamme hengentemppeliä. "Voi sitä vartijaa ,joka nukkuu, voitettujen kirous lepää hänen päällään."

Saksan kuulumisia.

Erään Suomen lehden haastattelija kertoo niistä haastattelunsa mukaan seuraavaa:

Tapasin eilen erään tuttavani, joka äskettäin on palannut Saksasta.

No, mitäs Saksasta kuuluu? — Tuo kysymys tuli aivan itsestään huulilleni.

Olin paraikaa Hampurissa vallankaappausyrityksen sattuessa, kertoi hän. Siellä anasti vallan käsiinsä paikallisen sotaväen päällystö, johtajanaan vanhin upseereista, joka kuitenkin myöhemmin oli pakotettu luovuttamaan vallan Hampurin senaatille. Suurlakon puhjettua olin pakotettu keskeyttämään matkani Berliniin ja palaamaan autolla Hampurista Lyypekiin ja Rostockin kautta Stralsundiin. Sassnitzista pääsin sitten laivalla Ruotsiin. Ilmaliikennekin oli keskeytynyt lakon tähden. Stralsundissa ei miesten puutteen vuoksi saatu muutoin lentokunnossa ollutta koneet suojastaan vesille ja epävarman junankulun vuoksi suunniteltu lentomatka jäi sen vuoksi tekemättä.

Tapahtumat tulivat tietenkin yllätyksenä ei ainoastaan muukalaisille, vaan suurelle osalle väestöstäkin — kertoi haastateltavani, johtaja Jaakko Kahma. Tiedettiinhän tosin, että oli pyrkimyksiä vallan siirtämiseksi sen nykyisten haltijain käsistä oikeammalle, mutta sellaista keikausta, mikä tapahtui, ei varmaankaan ainakaan laajemmissa piireissä osattu odottaa. Vallankaappauksen takana olevat piirit taas eivät nähtävästi nähneet muuta keinoa olevan päästä siihen, mihin pyrkivät.

Mutta millä tavalla yleensä asioihin siellä suhtauduttiin?

Ne vaikeat olosuhteet, joissa Saksan kansa nykyisin elää, eivät saata olla synnyttämättä katkeruutta, mikä ensi sijassa helposti suuntautuu hallitusta kohtaan — olipa hallitus sitten minkälainen tahansa. Saksan kansa on kerta kaikkiaan niin piinattu ja sen hermot ovat siinä määrin kulutetut ja rasitetut sekä sen elämän ja toimeentulon ehdot niin tukalat, että sen on melkein mahdoton ajatella ja työskennellä rauhallisesti eteenpäin. Täytyy muistaa, että Saksassa on melkein puolisen kymmentä vuotta saatu syödä miltei pelkkiä vastikkeita ja nähdä suoranaista nälkää.

Ja sitten kun sota vihdoin päättyi, puuttui maan teollisuudelta raaka-aineet ja hiilet. Sitä ei voitu saada täyteen, taikka edes likimainkaan täyteen käyntiin. On täysin inhimillistä, että ei ole kyetty näissä oloissa aina asioita asiallisesti arvostelemaan, vaan on syytetty lähinnä epäkohdista hallitusta. Täten sai hyvin usealta taholta kuulla vanhaa hallitusta moitittavan ja syytettävän vallitsevien tukalien olojen vuoksi.

Mutta eivätkö kuitenkin olosuhteet maassa olleet pikemmin valkenemassa kuin synkkenemässä?

Epäilemättä olosuhteet olivat muodostumassa vähitellen paremmiksi. Olipa suoranaisia merkkejä siitä, että kaaoksesta vähitellen selvittäisiin ja kansa pääsisi jonkinlaiseen tasapainoon. Hallituksen politiikka näytti saavan pohjaa jalkainsa alle. Olipa jo saavutettu huomattavia diplomaattisia voittojakin, kuten luovutuskysymyksessä. Saksan rahan kurssi oli nousemassa. Samalla oli kaikki syy edellyttää, että Versaillesin rauhansopimusta tultaisiin tarkistamaan. Englantilaisen työväenedustajan Mr. Hendersonin johtama komisioni oli tulossa Berliniin tutustuakseen sikäläisiin oloihin ja keräätkseen ainehistoa ja pohjaa Englannin työväestön vaatimukselle rauhansopimuksen tarkistamiseksi.

Koko tätä tanstaa vastaan ei vallankaappauksen saata katsoa palvelleen ainakaan Saksan kansan etuja. Pahinta on luonnollisesti se, että yritys keskeytti jälleen, ainakin ajaksi, elämän luonnollisen menon, ja horjutti sitä jonkinlaistakin tasapanotilaa, mihin vähitellen oltiin pääsemässä. Etenkin oli yritys syöstä vallasta laillinen hallitus omansa saattamaan työväen mielet pois tasapainostaan ja johtamaan niitä vastakkaiseen äärimmäisyyteen.

Mitä muuta mainittavaa oloista ja niiden antamasta vaikutuksesta?

Eipä muuta kuin yleistä rappeutuneisuutta ja valon ja lämmön puutetta, mikä tekee vieraaseen sangen synkän vaikutuksen. Niinpä olivat usein junien ikkunat rikotut, vaunut kylmät ja niitten kalusto haalistunut. Juuri mitään ei nimittäin ole sodan aikana tai sen jälkeen kyetty korjaamaan. Kaupungeissa pisti silmään puutteenalaisuus, jota kärsivät varsinkin pienipalkkalaiset. Työväestön olot näyttivät sen sijaan suuresti kohonneitten palkkojen tähden jossain määrin paremmilta, kuin keskiluokkalaisten. Kehumista ei kuitenkaan ole niissäkään, kun hinnat nousevat joka päivä kilpaa markan kurssin laskemisen kanssa.

Ja mitä lopuksi liikeyhteyksien yrittämiseen tulee, niin antavat ne toistaiseksi ylipäänsä harmia ja pettymyksiä. Ei mikään tunnu pitävän, ei sanat eikä sopimukset. Usein ovat syynä ylivoimaiset esteet, usein muutkin seikat ja vaikuttimet, mutta eipä tee mieli syyttää niitä, jotka monelta puolelta ponnistelevat näin puristettuina.

— Hyvä suhde perheen eri jäsenten välillä on kodin paras kaunistus.

— Nainen, takkavalkea ja kiehuva pata ovat kodin ihanuudet.

Puhdasta ja Säästyvää
Säilytetään ja myydään ainoastaan suletuissa ilmanpitävissä käärreissä, joten se säilyttää luontaiser hyvyytensä.
"SALADA"
TEETÄ
Käytetään Miljoonissa Teekattiloissa Joka Päivä.

Kaikellaista.

Vaikeasti suomustettava.

Tuokaa syytetty esille.

Syytetty, sisääntuotuna: Täälläpä tuntuu kuumalta, sanoi kettu kun häntä paloi.

Tuomari: — Hiljaa siellä ja vastatkaa mitä tulen kysymään.

Syytetty: — No, niin, minä en pidä enempi yhdestä kuin toisestakaan, vastasi kukko kysymykseen halusiko tulla paistetuksi vaiko keitetyksi.

Tuomari: — Täällä ei ole kysymys ketuista eikä kukoista, vaan siitä, mikä olette miehiänne?

Syytetty: — Minä menen menoani, sanoi veturinkuljettaja kun ajoi porsaan ylitse.

Tuomari: — Mikä toimi teillä on?

Syytetty: — Vähän kutakin, sanoi kissa kun varasti kananpojan.

Tuomari: — Tahdotteko pysyä asiassa?

Syytetty: — Minä olen valmis, minä, sanoi piffipaisti härälle.

— Tuomari: — Vastakaa kunnollisesti, mies! Millä olette viime aikoina ylläpitäneet itseänne?

Syytetty: — Minun koipeni ovat minua ylläpitäneet ja kun ne ovat kieltäytyneet, olen ruvennut makaamaan.

Eroitus.

Pekka Pelkonen on nerokas nuorukainen. Hänen erikoisalansa ovat kaikenlaiset arvoitukset ja sanaleikit.

Kerran hän hämmästyttää ystäväänsä Vieno Vihernaamaa kysymyksellä:

— Tiedätkö mikä ero on oravan ja saapaspihtien välillä?

Sitä ei Vieno Vihernaama tietysti tietänyt.

Pekka Pelkonen selittää:

— Kun sinä et sitä tiedä, niin sinun on otettava orava toiseen käteesi ja saapaspihdit toiseen ja käveltävä metsään. Siellä asetat ne molemmat korkean männyn juurelle. Se, joka kiipee puuhun, on orava, ja se, joka jää juurelle, on saapaspihdit.

— Ystävät ovat kuten viulun jouhet; niitä ei pidä tiukata liian lujalle.

JUURI SUOMESTA SAAPUNUT KIRJA-UUTUUS
"Lähimmäisiäni"
Kirj. Kyösti Vilkuna.
Kirja on saavuttanut suurta suosiota Suomessa, sillä se on kokoelma ytimekkäitä ja meheviä huumooripaloja. Luonnekuvaukset, joita kirjailija siinä esittää, ovat niin mestarillisesti kyhättyjä, että luulisi kirjailijan itse ilmenevän "Lähimmäisenä" jokaisessa niistä mietepaloista, mitä kirja sisältää. Koko 292 sivua.
Hinta $1.75 postimaksuineen.
Tilataan osotteella:
Canadan Uutiset,
Port Arthur, Ont.

Pienten Ilmoitusten Osasto.

Tähän osastoon otetaan kaikki pienemmät ilmoitukset ja peritään niistä 10c rivi. "Palvelustyttöä halutaan", "Palvelukseen halutaan", "Kadonnut", "Löydetty", "Halutaan ostaa", "Halutaan myydä", "Halutaan tietää", ynnä kaikki sellaiset ilmoitukset tulette löytämään tästä osastosta. Pienin ilmoitus 50 senttiä.

HALVALLA myytävänä kaksi nuorta keskipainoista hevosta ja yksi heti poikiva lehmä. — Alex Beck, Intola, eli 179 Second St., Port Arthur. (20)

MYYTÄVÄNÄ ilmi hevosia ja sikoja. 79 Carrol Ave., Rosedale Park. (19)

MYYTÄVÄNÄ raskas tamma hevonen, 7 vuoden vanha. 60 Bona Park, Rosedale Park.

MYYTÄVÄNÄ kolme-huoneinen cottage-mallinen, talo 36 Rockwood Ave. Kysykää lähemmin puhelimella 1488 jälkeen klo 6 iltasin. (20)

MYYTÄVÄNÄ kämppä ja lotti Kenogami Avenuella, 2 lehmää ja 50 kanaa.—J. Hopponen, 99 Kenogami Ave. (20)

MYYTÄVÄNÄ 2 sikaa, 3 lehmää, 2 hevosta ja kolmet kärryt. — 65 Duke St., Port Arthur. Puhelin 1705 North. (18)

HYVIÄ apilas ja timoteiheiniä myytävänä. Soittakaa puh. 26 Shuniah.
(18) H. Kotanen.

KAIKENLAISIA suomalaisia sanomalehtiä ja kirjoja myytävänä Viking Book Store'ssa, 264 Bay St., Port Arthur, Ont.

MYYTÄVÄNÄ. Suurempi määrä ensiluokan apila- ja timoteiheiniä myytävänä, joita myydään summissa ja vähitt..än.
Olsonin farmilla
(18) Kivikoskella.

MYYTÄVÄNÄ juuri poikinut lehmä. — Mrs. E. Blixti, Gorham, Ont. (18)

HUUTOKAUPPA. Poismuutonkia myyn vapaaehtoisella huutokaupalla farmillani Pearson townshipissa, maanantaina toukokuun 10 p. talous- ja farmikaluston sekä kaksi lehmää, yhden hiehon ja yhden sonnin. — Otto Samanen. (19)

CHAMBER-TYTTÖ halutaan. — Tiedustelkaa New Ontario Hotel. Puhelin North 199. (18)

HILJAN POIKINEITA LEHMIÄ myytävänä kohtuullisella hinnalla. — P. Peltanen, Intola. Puhelin 38 McIntyre. (19)

— **Me vakuutamme, että kaikki ne liikemiehet kohtelevat teitä hyvin, jotka ilmoittavat Canadan Uutisissa.**

Huomautus.
Richardsonin Hautaustoimisto tulee edelleen olemaan avoinna ja sitä hoitaa ammattitaitoinen ja lupakirjalla toimiva HAUTAAJA ja BALSAMEERAAJA.
31 South Court Street
Puhelin 124 N.

Käyttäkää
Minard's Liniment
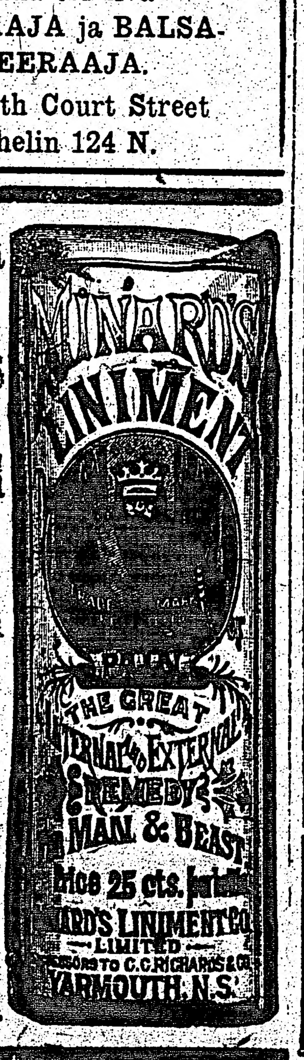

Espanjan Lentsuun
Yskään
Kylmyyteen
Kurkkumätään
Kipeään kurkkuun
Y. m. y. m.

Paikkakunnalta.

— **Perjantaina** oli kaksoiskaupunkien johtavia liikeherroja koolla Fort Williamissa keskustelemassa miten näiden kaupunkien välillä päästäisiin lähempään yhteistoimintaan teollisuuksien saamiseksi alueelle. Kaksoiskaupunkien riitaisuudet ovat jo tiedossa ja huomion esineenä kauempanakin, ja koituvat kummallekin vahingoksi. Yhteistoiminta olisi siis tarpeen. — Pidetyn kokouksen tarkoituksena oli muodostaa jonkinlainen suunnitelma, jonka mukaan kaupungit yhtyisivät yrityksessä saada teollisuuslaitoksia niiden välillä olevalle tyhjälle alueelle, sen sijaan kun nyt kummatkin koettavat saada ne oman kaupunkinsa toisesta etäisimmälle alueelle. Ajatuksessa on järkeä kunhan se vain toteutuisi.

— **Fort Williamissa** oli ompeluseuran kokous viime torstaina Prince Arthur Boulevardilla Mr. ja Mrs. E. Smithin luona. Vieraita oli kokoontunut runsaasti, varsinkin nuorempaa väkeä. Kestityksestä pyytää seura lausua kiitokset talon vierasvaraiselle haltiaväelle.

— **Maanantaina alkaneen** seurakunnan varojen keräysviikon vuoksi ei huomen iltana ole ompeluseuran kokousta Port Arthurissa, vaan tulee seuraava kokous olemaan kahden viikon päästä Mrs. Ainalin ja Davidsonin luona. — Silloin riennämme tilaisuuteen jokainen.

— **Poikanen putosi** junan rappusilta perjantai-aamuna Quimettissa itään päin kaupungistamme. Nuori mies oli matkustamassa läpikulkevassa siirtolaisjunassa vanhempiensa mukana lännelle, ja vasta täällä huomasivat nämä hänen olevan poissa. Sähkötettiin ja saatiin tietää, että poikanen oli tavattu kävelemässä radalla, mistä eräs rahtijuna otti hänet mukaan ja toi odottaville vanhemmille. Poikanen ei ollut saanut muita vammoja kuin naarmuja ja raapauksia kasvoihinsa.

TALOUDENHOITAJA HALUTAAN. Vakavanluontoinen nainen hoitamaan taloutta farmilla, jossa on isä, kolmen lapsen kanssa, joista nuorin on 9-vuotias. Mieluummin vähän yli keski-ijässä oleva ja jos on mahdollista niin kristillismielinen. Ei myöskään tekisi haittaa, jos on yksi eli kaksi lasta. Ilmoittautukaa palkkavatimuksinenne osoitteella: **John Pahkala**, Tantallon, Sask. (17)

FARMI MYYTÄVÄNÄ. 160 eekkerin farmi, josta 22 eekk. vältättyä, 138 eekk. halkometsää. 1 maili Hill Sidingiin, hyvä tie, hyvä vesikaivo, jossa on aina vesi, koskaan ei halla vie viljaa. Samalla myydään 1 hevonen, 4 haarnekset, 1 niittokone, 1 harava, 1 kylvökone, 2 välttiä, 1 talterikki karhi, 1 vieterikarhi, 3 piikkikarhia, 1 perunannostokone, 1 perunan multauskone, 7 sikaa (8 kuun vanhoja). Hinta $3,200. Lähempiä tietoja antaa Peter Heinonen, Nolalu, Ont. (18)

Royal Teaatteri
Victoria Ave.
Fort William,
KANSAN HUVITTELUHUONE
Kohtuulliset hinnat.
Me joka aika miellyvällä tervehdimme tervetulleiksi kaksoiskaupungin suomalaiset.

— **Laivakulku** on alkanut suurilla sisäjärvillä. Ensimäinen Port Arthurin satamaan tämän purjehduskauden aikana saapunut laiva oli Canada Steamship linjan viljalaiva Westmount, joka saapui täkäläiselle elevaattorille kello viiden aikana viime sunnuntaiaamuna. Samana päivänä saapui kahdeksan muuta höyrylaivaa, toiset Port Arthurin elevaattoreille ja toiset Fort Williamiin. Suurin sisäjärvillä kulkeva rahtilaiva, täkäläisellä laivatelakalla rakennettu höyrylaiva W. Grant Morden, saapui myöskin sunnuntaina. Kaikki ottavat lastikseen viljaa ja purjehtivat ulos heti kun saadaan lastatuksi. Höyrylaiva Haddington lähti täältä Montrealiin viime sunnuntaina lastinaan 125,000 bushelia kauroja. Haddington on ollut täällä talven yli ja otti ensimäisen lastinsa Port Arthurin elevaattorilta. Samana päivänä lähti myöskin höyrylaiva Cadillac. Viime keväänä alkoi laivakulku huhtik. 17 p., jolloin ensimäisenä saapui höyrylaiva Sarnia.

— **Port Arthurin** Board of Trade valitsi uudet virkailijat viime maanantaina. Esimieheksi valittiin Mr. T. N. Andrews ja varaesimieheksi Mr. J. A. McArthur. Toiset virkailijat valitaan seuraavassa kokouksessa, joka pidetään tänä iltana veteraanienyhdistyksen huoneustolla.

— **St. Julien'in taistelun** muistojuhlaa viettivät täkäläiset sotaveteraanit viime sunnuntaina juhlajumalanpalveluksella persbyteriseurakunnan kirkossa Fort Williamissa. St. Julienin taistelu tapahtui huhtikuun 22 p:nä 1915 ja kunnostivat canadalaiset sotilaat siinä itseään torjumalla saksalaisten hyökkäyksen, jossa myrkyllistä kaasuja käytettiin ensimäisen kerran.

— **Canadan Pacific rautatiellä** pannaan liikenteeseen kaksi uutta mantereen halki kulkevaa pikajunaa ja samalla astuu voimaan uusi aikataulu. Port Arthurissa ovat junain ajat toukok. toisesta päivästä ruveten seuraavat:

Juna No. 1 saapuu Montrealista 9:55 e. pp.

Juna No. 2 lähtee Montrealiin 10:40 j. pp.

Juna No. 3 lähtee Vancouveriin 2:10 e. pp.

Juna No. 4 lähtee Torontoon 11:35 e. pp.

Juna No. 7 lähtee Vancouveriin 10:48 j. pp.

Juna No. 8 lähtee Montrealiin 7:57 e. pp.

— **Silver saaren kaivanto tyhjennetään.** Duluthista äsken tänne saapuneet kaivosinsinöörit sanovat että vanha Silver Isletin kaivanto pumpataan tyhjäksi tämän kesän aikana. Pumppujen ja muiden koneiden sanovat jo olevan matkalla. Insinöörit edustavat amerikalaisia rahamiehiä, joilla on aikomus katsoa josko sanottu kaivanto, joka on 36 vuotta ollut veden vallassa ja jossa sanotaan aikoinaan olleen erinomaisen rikasta "ooria", voitaisiin panna jälleen käyntiin.

— **Rippikoulu** alkoi maanantaina suomalaisessa kirkossa Oppilaita on 22. Koulu kestää kolme viikkoa.

— **Parturit** ovat taas päättäneet korottaa taksojaan. Toukokuun ensimäisen päivän jälkeen maksaa parranajattaminen 25 senttiä ja tukanleikkauttaminen 50 senttiä.

— **Hymerissa,** P. A. D. tiellä, on avattu Merchants pankin haarakonttori.

— **Perunoista** tarjoavat tukkukauppiaat 5 dollaria säkistä varastohuoneilleen tuotuina. Perunain hinta näyttää kaikkialla huomattavasti kohonneen. Eräs ruokatavarakauppias paikkakunnallamme sanoo viime maanantaina maksaneensa 40 dollaria kuudesta sadan paunan säkistä ja hinta tulee kaikesta päättäen edelleen kohoamaan. Voiu hinta on myskin kohonnut.

— **Suomalaisella haalilla** puhui viime sunnuntaina Mr. W. W. Lefeaux, Vancouverista. Puheenaineena oli Winnipegin lakonjohtajain kuulustelu, jossa Mr. Lefaux on ollut läsnä. "Työväen kirkossa". Colonial teatterissa, puhuivat viime sunnuntaina Mr. Samuel Wright ja Mr. A. Henry. Soololaulajana esiintyi Miss Helberg.

— **Viisi poikaa** oli poliisioikeudessa viime maanantaina syytettynä jyväin varastamisesta Canadian Pacific rautatien rahtivaunuista. Yksi pojista lähetettiin Ontarion ojennuslaitokseen.

— **Kaupungin marketti** Fort Williamissa avataan toukokuun 11 p.

KIITOS.—Olen saanut Kalle Kalliolta hänen minua ja avuttomia pienokaisia varten keräämiään varoja $31.50, sekä pastori Hirveltä $81.20 seuraavien henkilöjen keräämänä: John Rekola $14.15; Mrs. Mattson $36.35; Mrs. Ida Hendrickson $10.45 ja Mr. John Hill $20.25. — Pyydän täten lausua vilpittömät kiitokset kaikille kerääjille ja lahjoittajille.
Mrs. Katri Kari,
Sunshine, C. P. R., Ont.

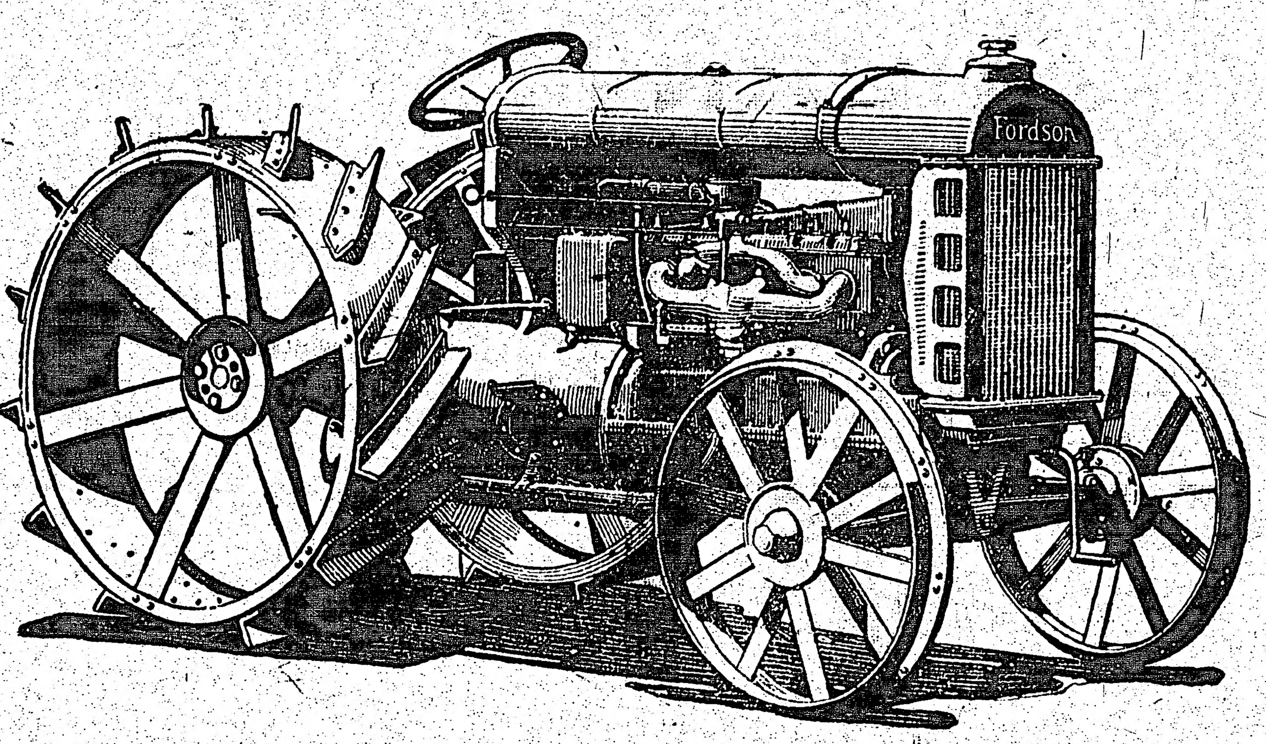

FORDSON TRAKTOREITA

Juuri saapunut lähetys kuuluisia Fordson Traktoreita. Näitä koneita on nähtävänä ORPHEUM GARAGE'ssa, seuraava ovi City Market'ista, Port Arthurissa.

Kuluneen vuoden aikana on FORDSON Traktori antanut kaikkein tyydyttävintä palvelusta sekä lämpimällä että kylmällä ilmalla. Se on voimakkaampi kaikkia muita koneita ja sillä voi ilman vastustuksia käyttää kaikkia sekä paikallaan olevia että siirrettäviä koneita.

Nyt on aika ostaa traktori, ja me voimme laittaa sen heti perille jos haluatte heti ostaa.

Meillä on myöskin varastossa

Auroja, Äkeitä, Drillejä, Governoreja, Fenderejä

Fordson Traktoria varten.

Jos olette aikoneet ostaa Traktoria tai maanviljelyskoneita, kehotamme teitä tutustumaan varastoomme ennenkuin tilaatte muualta.

THE ORPHEUM GARAGE
HERB. B. DAWSON, kauppias. Cooke St. Port Arthur.

Ford Motor Company of Canada, Limited
Ford, Ontario

TAPAHTUMAT "YOUNG MRS. WINTHROP" NÄYTELMÄSSÄ KUVATTIIN LELUKAUPASSA.

Jouluostoksia tekevä yleisö katseli Ethel Claytonin viimeisen filmidraaman valokuvausta.

Leluosastoa yhdessä Los Angeles'in suurimmista osastokaupoista käytettiin eläviin kuviin juuri joulukiireiden aikana, että "Young Mrs. Winthrop" nimiseen näytelmään, joka on nähtävänä Colonial Teatterissa tänään torstaina, saatiin oikea ja luonnollinen väritys. Ethel Clayton on siinä "tähtenä."

Näytelmän juoni on se että kaksi sen päähenkilöistä, huvituksia rakastava nuori vaimo ja hänen liike-elämään kokonaan kiintynyt miehensä, kohtaavat toisensa lelukaupassa, johon molemmat ovat toistensa tietämättä tulleet ostamaan viisivuotiaalle tyttärelleen joululahjaa. He ovat olleet vieraantuneina toisistaan useita viikkoja.

Tämä näytös, joka valokuvattiin tuhansien uteliaiden ostajain silmäin edessä, on yksi "Young Mrs. Winthrop'in" parhaimmista. Harrison Ford näyttelee sankarin osaa tässä filminäytelmässä, jonka Paramount Artcraft yhtiö on valmistanut Walter Edwards'in johdolla.

Joka toiselle kuoppaa kaivaa, se itse siihen lankeaa.

Viime helmikuun 18 päivän Oulussa ilmestyvässä Pohjan Kansassa ilkkui lehden pakinoitsija espanjantaudin aiheuttamien kuolemantapausten johdosta, esittäen m. m. seuraavia "ihmisystävällisiä" ajatuksia:

"Allekirjoittanut on huomannut, ettei se "spanialainen" niin paha punikille ole kuin porvarille. Taitaa olla niin, että "puu, joka ei tee hyvää hedelmää, hakataan poikki ja heitetään tuleen," sillä tuleen se porvari jos kukaan joutuu, jos tulta ylimalkaan siellä haamujen valtakunnassa pidetään. Lausuisin espanjantaudille tässä sen toivomuksen, että karttaisi vielä enemmän punikkia ja tarttuisi entistä lujemmin porvariin, jotta päästäisiin tässä vähemmällä vaivalla sinne uuteen ihanneyhteiskuntaan. Se on pakanan työlästä se siirtyminen kun on paljon ja keljuja porvareita vastuksena. Ja asuntopulaakihan tuo helpottaisi!"

Seuraavana yönä kuoli lehden päätoimittaja, Antti Kallio, 49 vuoden ikäisenä — espanjantautiin.

COLONIAL Teatterissa

TORSTAINA

Ethel Clayton, näyt. "YOUNG MRS. WINTHROP."

Fatty Arbuckle, näyt. "AT THE BEACH."

Ruth Roland, näyt. "THE ADVENTURES OF RUTH."

PERJANTAINA JA LAUANTAINA

Constance Talmage, näytt. "A PAIR OF SILK STOCKINGS".

Charlie Chaplin, näyt. "THE FLOORWALKER."

Pearl White, näyt. "THE BLACK SECRET", 11 luku.

Amundsenin naparetkikunnasta saatu tietoja.

Kapteeni Roald Amundsen, etelänavan löytäjä, on saapunut Anadir nimiselle kauppa-asemalle, joka sijaitsee Beringin meren rannalla, Itä-Siperiassa, mikäli Anadirista ilmoitetaan langattomalla. Sähkösanomassa ei annettu yksityiskohtaisempia tietoja, vaan viitattiin että löytöretkeilijä oli saapunut kylään laivalla.

Lähes kaksikymmentä kuukautta on Jäämeren äänettömyys verhonnut laivaa, jolla Roald Amundsenin retkikunta lähti pohjoisnapaa etsimään. Löytöretkeilijän laiva Maud otti öljyä Vienanmeressä sijaitsevalla Dixonin saarella syyskuun ensimäisen päivän tienoissa 1918 ja heti jälkeenpäin lähti koilliselle suunnalle nopeasti jäätyvän Jäämeren läpi. Amundsenin aikomuksena oli ajaa laiva niin kauvaksi pohjoiseen kuin voitiin ja sitten antaa suurten jäälauttojen kuljettaa sitä mukanaan. Amundseni uskoi että jäät kuljettaisivat aluksensa Novaja Zemblian pohjoisen kärjen ympäri ja sieltä itäänpäin Lena-joen suistomaan edustalla sijaitsevien Liakovin saarten läheisyyteen. Täältä tulisivat jäät kulkemaan pohjoiselle suunnalle, hän oli laskenut, joten hän pääsisi niiden mukana pohjoisnavan läheisyyteen.

Matka Anadir joen suulle Dixonin saarelta on noin 3.600 mailia.

JOS OLETTE KIPEÄ
Pyytäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5
Siinä on yli 25 miesten ja naisten tautia selitettynä. Kuin myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen tautiinsa, samaten myöskin lääkkeitten hinnat y. m.
Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan tosisuomalaisia valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monia [illegible].
Tämän kirjan [illegible] ja pitäisi sen olla jokaisessa [illegible] sillä ette tiedä koska [illegible] numbuukkilääkkeitä [illegible].
—Lignell'in Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekkiliike Yhdysvalloissa—
P. B. LIGNELL CO., Superior, Wis.

SCANDINAVIAN AMERICAN

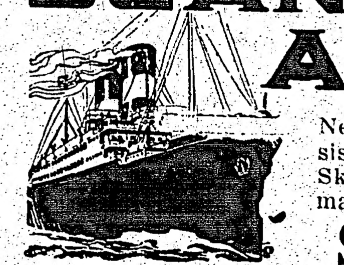

Neljä (4) isoa kaksoispotkurista, nykyaikaista teräksistä matkustajahöyrylaivaa purjehtii New Yorkin ja Skandinavian välillä. Varsin sovelias ja hyvä tie matkustaa

SUOMEEN ja Suomesta tänne

Tiheät purjehdukset; erinomaiset kolmannen luokan mukavuudet, joihin kuuluvat hytit 2 ja 4 henkilöä varten ja perhehytit 6 matkustajaa varten. Jos aijotte palata Suomeen tänä vuonna, neuvomme teitä hankkimaan pilettinne varhain.—Kysykää paikallisasiamieheltämme tietoja pilettienhinnoista, laivainkuluista ja passeista. SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE, 123 S. 3rd Str., (Metropolitan Life Bldg.), Minneapolis, Minn.

DOLLARIN KAHDENKYMMENEN VIIDEN SENTIN

($1.25)

LAHJA

Jokaiselle Canadan Suomalaiselle.

PÄIVÄLEHDEN

Tilaushinta on Kuusi ($6.00) Dollaria.

Nykyisen kurssin mukaan KUUDEN dollarin maksuosituksesta Yhdysvaltoihin (moneyorder) menee $1.25 kurssieroa.

Me otamme Canadan rahaa täydestä arvosta PÄIVÄLEHDEN tilaushinnaksi, jokaiselta Canadan suomalaiselta, niin uusilta tilaajilta kuin tilausten uudistajiltakin.

Kuin lähetätte tilauksenne niin sulkekaa tilaushinta rahana kuoreen ja **sisäänkirjoittakaa** kirje. Me lähetämme teille täydellisen kuitin koko vuoden tilauksesta.

Jos ette voi tällä kertaa itse käyttää tätä tarjoustamme hyväksenne niin hyväntahtoisesti huomauttakaa siitä naapurianne. — Tilaukset rahoineen osoitettava:

PÄIVÄLEHTI,
Box 455, Duluth, Minn.

I. L. MATTHEWS & Co.

SUORAAN ULKOA TUOTTAJAT.

CUMBERLAND ST. TELEFOONI 91. PORT ARTHUR

Perjantain Alennuksia

Halvennusmyynti Puvuille Matthewsin liikkeessä Perjantaina

$42.50 PUKUJA MYYDÄÄN $29.50

Naisten ja tyttöjen uusia kevätpukuja. Täysin villaista sarssia, värit musta ja sininen. Näitä on monta eri mallia. Aistikkaasti trimmattu ja parhainta tekoa. Arvot $42.50 asti. Alennushinta perjantaina **$29.50**

$33.00 LENINKEJÄ MYYDÄÄN PERJANTAINA $19.95

Ainoastaan 25 naisten leninkejä, täysin villaista sarssia. Kaikkein uusinta kuosia. Nauhoilla, napeilla ja koruompeluilla koristettu. Varastossa on melkein kaikkia lajittuja kokoja. Alennushinta **$19.95**

CHAMBRAY-KANKAISIA LENINKEJÄ

Näitä leninkejä on monta eri väriä, kuten vaaleampunaisia, sinisiä, harmaita, ja saunanvärisiä. Billie Burke mallia ja taskuilla ja voillä varustettu. Erikoishinta **$5.95**

HIOKKAITA MYYDÄÄN ALENNUKSELLA $3.95

Naisten ja tyttöjen täysin villaisia hiokkaita. Monta eri mallia. Arvo $7.50 asti. Alennushinta **$3.95**

POIKAIN PAITAPUSEROITA

Poikain hyviä raitaisia paitapuseroita, kokoja on ainoastaan 12 vuotiaille asti. Tavall. $2.00. Alennushinta **$1.39**

VALKOISTA VESTING KANGASTA 59c

27 tuumaa leveää valkoista vesting kangasta sievillä korukuvioilla. Erikoish. **59c**

HUCK PYYHELIINOJA 39c

Sopivaa kokoa makuuhuoneen pyyheliinoiksi. Valmiit käyttöä varten. Alennush. **39c**

VÄRILLISIÄ TURKKILAISIA PYYHKEITÄ

Isoja turkkilaisia kylpypyyhkeitä. Värillisillä raidoilla, englantil. tekoa. Alennus **59c**

VALKOISTA VOILE KANGASTA 59c JAARDI

40 tuumaa leveää valkoista voile-kangasta, erittäin sopivaa puseroiksi. Erikoishinta, jaardi **59c**

LAKANAKANGASTA 89c JAARDI

94 tuum. leveää Englantilaista lakanakangasta. Täysin valkaistua, erittäin lujaa kangasta. Tavallinen hinta 98c. Alennushinta perjantaina **89c**

Rahoja

välitämme

Suomeen

Täydellä Takuulla Varmimmin ja Nopeimmin

Nykyinen kurssi **Smk. 19:00** Dollarista

Hedman, Hornborg & Co.

(Vanhin Suomalainen Pankkiliike Amerikassa)

5 State Street New York, N. Y.

Piletteja Suomeen

Ostaessanne pilettejä Suomeen muistakaa että olemme valtuutetut pilettiasiamiehet kaikille linjoille sekä ENGLANNIN että SKANDINAVIAN kautta.

Finland Steamship Co. Agency

(Ainoa Suomalainen Pilettiliike New Yorkissa)

5 State Street, New York, N. Y.

THE UNIVERSAL CAR

OTTAKAA SE TAVAKSENNE

Jos haluatte FORD AUTON, TROKIN tai TRAKTORIN tai FORD PALVELUSTA

SOITTAKAA 790 NORTH

Raakoja

Turkis-Nahkoja

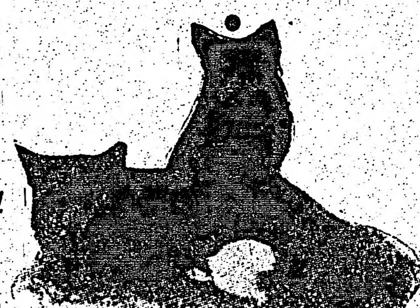

Raakoja

Turkis-Nahkoja

Pyytäkää Hintaluetteloa

Pyytäkää Hintaluetteloa

Meidän ohjelma:

KORKEIMMAT MARKKINAHINNAT

Lake Superior Fur & Hide Co.

310 Simpson St. Puh. 2744 S. Fort William, Ont.

Sähkösilitysrautoja

$5.00

Me olemme onnistuneet saamaan rajoitetun määrän sähkö-silitysrautoja, jotka yleisön etua silmällä pitäen tulemme myymään **HALVALLA HINTAA.**

HUOM.! Näitä samoja sähkö-silitysrautoja on rautakaupoissa myyty $7.00 hinnalla.

Nämä esittämämme silitysraudat ovat Canadian General Electric Co. valmistamia ja täydellisesti taattuja. Älkää unohtako tätä tilaisuutta, vaan ottakaa yksi näistä.

MAHON ELECTRIC CO., Ltd.

Arthur Street Port Arthur, Ont.

Paperipuita

HALUTAAN.

DETROIT SULPHITE PULP & PAPER CO.
Broughton Block, Pearl St. Suit 1. Puhelin N. 1792.

Ostaa paperipuita kaaranlastittain lähetettynä heidän jaardilleen ja maksaa käteisrahan heti puut mitattua.

Voitte tiedustella hinnoista y. m. myöskin t. l. konttoorista.

HUUTOKAUPPA

Maitolehmiä ja muuta tavaraa myydään.

Allekirjoittanut myypi julkisella huutokaupalla Bailey'n Maitotalolla, 120 Oliver Road

LAUANTAINA TOUKOKUUN 1 P.

kello 1 j. pp., seuraavat:

1 Registeerattu Holstein Sonni, 2 vuoden vanha.
15 Lehmää, muutamat lypsäviä, toiset pian poikivia.
2 Vasikkaa.
1 Setti hevos- ja karja-keritsimiä.
4 kaksipyöräiset kärryt ja valjaat.
Vinttuuri, lehmäketjuja, valjaita, B. T. vesialtaita, kermaastioita, maitokannuja, ja muita maitotaloustarpeita.

MAKSUEHDOT:—$15.00 pienemmät ostokset käteisellä rahalla, suuremmille summille 6 kuukauden maksuaika seitsemän prosentin korolla. 5 prosentin alennus niille jotka maksavat heti.

L. M. BAILEY, Omistaja. ROBERT McKENZIE, Huutokauppias.

Turkiksia hevosten ja lehmien nahkoja

ostetaan ja maksetaan päivän korkeimmat hinnat. Tuokaa eli lähettäkää ne meille.

VESIROTTIEN NAHKOJA

ostamme Huhtik. 1 p:stä lähtein ja maksamme erikoisen hyvät hinnat. Samoin majavannahkoista.

M. NITKIN

Turkisten sisääntuottaja ja uloslähettäjä.

50 & 54 S. Cumberland Street Port Arthur Puhelin 47

Myyjäis-Arpajaiset

—toimeenpanee—

FARMARIEN PAIKALLISYHDISTYKSEN TOIMIKUNTA

Rientola Haalilla Nolalussa

VAPUNPÄIVÄNÄ, TOUKOK. 1 P.

Alkaen klo 2 päivällä.

Illalla myydään naisten käsitöitä.

HUOM.! Ravintola tarjoaa voileipiä, kirnupiimää y. m. farmarien herkkuja.

TOIMIKUNTA.

Huomatkaa!

Auraaminen ja vanhojen juurien ja kantojen polttaminen noin noin 10-20 eekkeriltä maata Sunnyside sikafarmilla Oliver tien varrella tarjotaan urakalla tehtäväksi. — Tiedustelkaa: Edward Blaquier, Port Arthur.

Loppuunmyynti White Park'issa sijaitseville hyville viiden eekkerin metsäpalstoille John St. tien varrella. Tavallinen hinta $250. Valittavananne on 8 lottia, jotka myydään $150 käteisellä rahalla. Tiedustelkaa—Edward Blaquier.

Maple Leaf Grocery

HUOMATKAA!

Meillä on täydellinen varasto

ENSILUOKKAISTA RUOKATAVARAA.

Tarvitessanne ruokatavaraa, kuten Kannutavaraa, Kahvia, Jauhoja, Sokeria, Kananruokia y. m., muistakaa että meiltä saatte kaikkea lajia kohtuullisilla hinnoilla.

The Maple Leaf Grocery, Emil Seppälä, omistaja.

50 Ontario St. Puh. 504 N.

Asiamiehiä

sekä paikallisia että matkustavia

halutaan

Canadan Uutisille.

DOWLER & DOWLER

Lakimiehet,

W. A. Dowler, K. C.; A. H. Dowler, Royal Bank of Canada'n ja Bank of Ottawan lakimiehet, Bank of Commerce Chambers, Fort William, Ont.

S. W. RAY

Asiamies

NORTHERN NAVIGATION YHTIÖN HÖYRYLAIVOILLE

CANADIAN NATIONAL RAUTATIELLE

VAKUUTUKSIA

TALOJA MYYTÄVÄNÄ JA VUOKRATTAVANA.

S. W. RAY

10 Cumberland St. S.

The Jarvis Agency, Limited.

VAKUUTUKSIA.

PILETTEJÄ SUOMEEN JA MUIHIN MAIHIN.

Passianomuskaavakkeita saatavana.

110 N. May Street, Fort William, Ontario.

Miten ihmeessä ?

voisi suuri yleisö tutustua liikkeeseenne ja käyttää sitä tarpeen vaatiessa ellette siitä

ILMOTA

Kaikellaisia

KAHVILEIPIÄ JA PIIRAKOITA

on meillä joka päivä aina saatavana. Kaikki puhtaasti valmistettuja.

Käyttäkää

Richardson'in Leipää.

Postitilaukset linjoille täytetään pian ja huolellisesti.

Richardson'in Leipuriliike

224 Bay st., Puh. N. 257.

7-HENGEN NASH AUTO

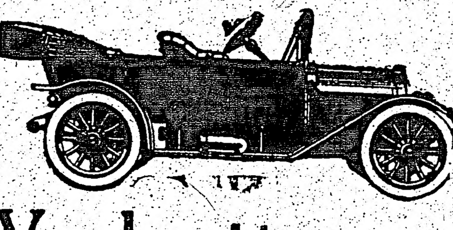

Vuokrattavana

OISIN JA PÄIVIN.

Puhelin 548 N.

WM. OIKONEN,

146 Machar Ave.,

PORT ARTHUR, ONT.

— **Raamatun Historioita**, Katkismuksia, Aapisia, Pyhäk. laulukirjoja y. m. on saatavana t. l. konttoorista.

— **Siirtokansan Kalenteria** on vielä saatavana t. l. konttoorissa. Hinta 60c.

— **Ilmoitukset auttavat teitä säästämään aikaa, rahaa ja työtä.**

HAUTAUS TOIMISTO

S. C. RICHARDSON

31 Court Street South

Port Arthur, Ont.

Pikainen palvelus. Puh. N. 124

O. AARNIO

SUOMALAINEN LEIPURI

valmistaa kaikkia alaansa kuuluvia tuotteita, kuten KAHVILEIPIÄ, KEEKIÄ ja kaikellaisia PIKKU LEIVOKSIA. Erikoisala: KUIVAT LEIVÄT ja KORPUT.

Tilaukset linjoille täytetään huolellisesti ja nopeaan.

Liike: **111 SECORD STR.**

Tri E. I. Lindgren

12 East Superior St., DULUTH, MINN.

REKOSEN SANAKIRJOJA on myytävänä Canadan Uutisten konttoorissa. Hinta $1.75.

— **Tehkää ostoksenne jos suinkin mahdollista kotikaupungissanne, mutta ostakaa aina vain ilmoitettuja tavaroita.**

Päivän Korkeimmat hinnat

VESIROTAN NAHKOISTA

maksaa

D. Rosenthal & Co.

203 Pearl St. Port Arthur, Ont.

Puhelimet: N. 331 N. 1017

Tilatkaa Canadan Uutiset!

SALAISET

Miesten taudit

a. k. Tuskalliset vuodot, Verenmyrkytys...... Hermovuodot, y. m. ovat selitetty ja lääkkeen hinta ilmoitettu kirjassa No: I... joka on vapaa kaikille suom. miehille, jotka sitä pyytävät.

P. A. LIGNELL CO. SUPERIOR, WIS.

Lignell'in Suom. Apteekki